

novice

GLASILO OK SZDL KOČEVJE

Letnik VI, št. 9

Torek, 21. novembra 1989

SZDL za občana — za zdravo in boljše življenje

V javni razpravi imamo osnutek programa SZDL Slovenije »Z demokratično in ustvarjalnostjo v boljše življenje«. O tem že teče razprava v krajevnih konferencah SZDL, pripravljamo pa tudi javno predstavitev. Osnutek programa je splošen in predstavlja nadaljno smer razvoja Socialistične zveze v Sloveniji. Pomeni pa tudi spodbuditev za nastajanje še dveh delov, v katerih bodo organizacije Socialistične zveze v krajevnih skupnostih in občini konkretno opredelile lastne naloge za katere se bo zavzemala Socialistična zveza.

Zato vam želimo v nadaljevanju prispevka predstaviti razmišljanja občinske organizacije SZDL. Osnovni moto nadaljnjih aktivnosti bo »za občana — za zdravo in boljše življenje«, saj smo se tudi sedaj trudili, da bi pomagali razreševati vsakdanje tegobe in potrebe ljudi. Včasih nam je to bolj, včasih pa manj uspelo. Kljub temu pa si je to gibanje težko drugače predstavljati, saj je Socialistična zveza kot najširša organizacija delovnih ljudi in občanov ter organizacij po tem prepoznavna. Zato ne vidimo razlogov, da bi bilo v bodoče drugače. To pa ne pomeni, da se Socialistična zveza ne bo spreminjala. Postati mora samostojna družbeno politična organizacija s prostovoljnimi članstvom, ki bo prišlo do izraza na vseh ravneh organiziranja. To pomeni, spreminjeno sestavo organov Socialistične zveze, saj sedaj prevladujejo stališča frontnih delov (ZKS, ZSMS, ZSS, ZZB), zahteve krajevnih konferenc pa ne pridejo do izraza. Zato se zavzemamo za takšno sestavo organov (predvsem Predsedstva), ki bo sestavljeno izključno iz članstva oz. predstavnikov krajevnih konferenc. S kolektivnimi člani Socialistične zveze pa bi skupne aktivnosti ali projekte usklaje-

vali v posebni obliki dela, na primer koordinaciji. Na ta način ne bi prihajalo do izkrivljene slike stališč in dela Socialistične zveze, postala bi tudi učinkovitejša politična organizacija. Ob iskanju boljših in učinkovitejših oblik organiziranja in dela pa razmišljamo o programu občinske organizacije Socialistične zveze.

Predsedstvo OK SZDL Kočevje je na zadnji seji imenovalo delovno skupino, ki bo pripravila osnutek programa. Kljub temu vam želimo predstaviti nekatera razmišljanja o programu, ki so se do sedaj oblikovala, saj želimo, da bi ta razmišljanja dopolnili in vsebinsko obogatili.

Poglavitne programske opredelitve Socialistične zveze bodo v zavzemanju in uveljavljanju zahtev za:

1. Zdravo, varno in urejeno okolje;
2. Demokratično in učinkovito odločanje o naših skupnih razvojnih vprašanjih v KS in občini;
3. Dobrososedske odnose in pomoč ljudem v stiski;
4. Posebno skrb otrokom in družini;
5. Racionalno in smotno organizacijo države uprave in zmanjšanje proračunske porabe;
6. Razvoj turizma v čistem okolju;
7. Uveljavljanje vseh vrst zasebnih iniciativ;
8. Dosledni javnosti dela vseh organov oblasti in ne nazadnje
9. pri odpiranju naše občine navzven ter odstranjevanju ovir, ki nam to preprečujejo.

Zato vas na koncu, spoštovani bralci, sprašujem: Želite aktivno sodelovati pri nastajanju in dopolnjevanju programa Socialistične zveze? Želite aktivno delovati v Socialistični zvezi?

Če — da! Sporočite to vašemu Predsedstvu krajevnih konferenc SZDL ali pa OK SZDL Kočevje, Ljubljanska c. 7.

Sekretar OK SZDL Kočevje
Urban Dobovšek

Ob dnevu republike

Mineva 46 let odkar je bila v Jajcu, na II. zasedanju AVNOJ, ustanovljena nova Jugoslavija kot enakopravna skupnost samostojnih narodov in narodnosti, ki so se samostojno odločili za delovanje v federativni Jugoslaviji. Zrasla je v krvavi borbi za narodno osvoboditev in za odpravo izkoriščanja, zrasla je iz krvi pridobljene pravice do samoodločbe in samostojnosti vsakega njenega naroda posebej.

46 let res ni visoka starost. Je pa dovolj, da lahko kritično pregledamo uresničevanje postavljenih ciljev: enakopravnost narodov in narodnosti ter odločilen vpliv dela in njegovih rezultatov na urejanje medsebojnih odnosov. Ocenimo lahko, kako smo uresničili parole in obljube, pod katerimi smo vodili narodnoosvobodilno borbo in socialno revolucijo in ki smo jih nešteto izrekli na mitingih in sestankih, partijski konferenci na Cinku, zboru aktivistov OF na Pugledu, Kočevskem zboru odposlancev, II. zasedanju AVNOJ, v Uziški republici in še bi lahko naštevali.

Pogled nazaj nam pokaže veliko uspehov, mnogo uresničenih nalog in dejanj, ki se jih ne sramujemo, so nam v čast in ponos. Pokaže pa nam tudi napake, ki so bile napravljene v danih pogojih, največkrat s premalo razredne in proletarske revolucionarne zavesti. Vsak, ki dela, greši. To naj ne zveni kot opravičilo, je le poziv k razumevanju preteklega trenutka zato, da bi se izognili »postavljanju generalov po bitki«, da bi se izognili brezplodnemu prerekanju in očitanju, brezglavemu zanikanju vsega. Ob tem pa pozabili, da naš jutrišnji dan raste iz dela danes. Vsekakor nam je potrebna trezna in celovita analiza prehojene poti zato, da bomo danes delali za boljši jutri brez ponavljanja in razraščanja napak preteklosti.

To analizo skušamo opraviti. Žal to delamo neorganizirano in razglašeno. Pod istimi besedami in parolami si predstavljamo različne pojme. Kot da vsak posameznik govori svoj jezik z isto besedo poimenujemo različne pojme. Različni smo si v pojmovanju federacije in republike, demokracije in strankarstva, pomoči nerazvitim in dotaciji, o delu in mitingih, o skupnih nalogah in centralizmu...

Zato praznik dneva republike ne more biti prosti dan. Vsaj ob tem dnevu se vrnimo k izvoru, k svetlim, enkratnim, junaškim dejanjem jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki so pod znakom rdeče zvezde, simbolom bratstva in enotnosti, simbolom borbe za samoodločbo, svobodo in svoboščine, proti zatiranju, nadvladi in odločanju v imenu drugega za drugega v krvi postavljali temelje bodočega življenja. Pa tudi ta ni v celoti napačna. Žal ni napake v ideji; so napake v njenem izvajanju, v našem delu. Če se bomo to zavedali, danes in v tem trenutku, smo že zagotovili svetlejšo prihodnost. (P. Š.)

IN MEMORIAM

Akademik BOŽIDAR JAKAC, častni občan naše občine, nam bo ostal v trajnem opominu. Zapustil nam je dragocenosti iz naše zgodovine kot njena priča in soustvarjalec. Dela so polna izvirnih izpovedi njegovega življenja in pomembnega trenutka, ko smo ustvarjali temelj naše državnosti. Tako lahko majhen narod, s trdno idejo in odločnostjo, z velikimi ljudmi, kot je bil Jakac, postane sam svoje sreče kovač.

Čestitamo ob dnevu republike

OK SZDL Kočevje
Uredništvo

Z resnico na dan

Vedno pogostejša atraktivna poročanja javnih občil o nenavadni in predvsem skrivnostni kočevski deželi nehote zbuja v nas neke skrite slutnje in dvome. Slutnje se že pri marsikom spreminjajo v strah, ki lebdi kot Damoklejev meč nad navidez mirnim mestecem. Povzročitelj nezaupanja, strahu in zakulisnih govoric se imenuje — rak.

Ne gre drugače, kot reči bobu bob. Prej ali slej bo treba javno, strokovno in bez ovinkov spregovoriti tudi o tem vprašanju. Če so zadeve iz trte zvite, naj se to ljudem pove, če je vmes vsaj kanček resnice, je pač potrebno nekaj storiti.

Socialistična zveza se zadnje čase hitro odziva na družbeno dogajanja. Tokrat je dala pobudo za strokovno raziskavo materialov v naši industriji, ki so rizični in po vsej verjetnosti kancerogeni. Sredi novembra je organizirala razširjeno sejo, na katero je povabila vse tiste, ki o tem največ vedo. Povprašali smo enega izmed pobudnikov te akcije, sekretarja OK SZDL Urbana Dobovška:

»Rak postaja pri nas vse bolj resna zadeva in naj ne bi bila več tabu tema. Moramo se naučiti in začeti odkrito pogovarjati, brez zadržkov, vendar strokovno argumentirano. O čem je tekla beseda?«

»Najprej moram povedati, da so člani Predsedstva že v prvi polovici leta zahtevali odločnejšo aktivnost na področju varstva okolja. To pa je mogoče le z argumenti in strokovnimi podatki. Žal pa je do tega zelo težko priti, saj so ponavadi to skrbno varovane skrivnosti. Na tej seji Predsedstva je tekla beseda o poročilu ZD Kočevje o obolevnosti za rakom v Kočevju, o ravnanju s posebnimi industrijskimi odpadki ter onesnaževanju podtalnice in zraka. Pri tem smo uporabili ugotovitve naših inšpekcijskih služb, ki so ležale v njihovih predalih.«

»Kakšne so ugotovitve raziskav in mnenja strokovnjakov?«

»Ob tako široki problematiki je zelo težko predstaviti vse ugotovitve. Povedati pa je po-

trebno, da nimamo raziskav, ampak samo ugotovitve inšpekcijskih služb in ZD Kočevje. Raziskave je potrebno še opraviti. Osnovno kar pa lahko ugotovimo je, da imamo zaskrbljujoči procent rakastih obolenj, da ne živimo v najbolj zdravem okolju, ter da poleg industrije pridno onesnažujemo svojo okolico tudi krajanji sami (divja odlagališča).«

»Vpliva na problem tudi naše zaprto področje?«

»Kako na naše zdravje vpliva zaprto področje, je nemogoče reči. Kaj se dogaja na tem področju, ne vemo skoraj nič, razpolagamo le z govoricami ljudi (odlaganje antraksa), ki povzročajo nezaupanje in nejevero. V Socialistični zvezi se zavedamo tega, zato smo v razgovoru s predsednikom Predsedstva SR Slovenije Janezom Stanovnikom postavili vprašanje ekologije na zaprtem področju. Dobili smo zagotovilo, da nam bodo posredovali celovito informacijo o tej problematiki. Če je to odgovor tov. Tomaža Ertla, republiškega sekretarja za notranje zadeve, objavljenega v Kočevskih novicah, potem moram reči, da z njim nismo zadovoljni. Prek Sveta za varstvo okolja pri RK SZDL Slovenije bomo zahtevali, da nam posredujejo objektivnejšo in celovitejšo informacijo.«

»Vaše nadaljnje pobude in konkretne akcije v tej smeri?«

»Organizirali bomo problemsko konferenco, zahtevali javnost dela ter pripravo sanijskih programov. Dali pa smo že pobudo, da se v okviru SR Slovenije in SR Hrvatske sproži razprava o onesnaževanju, ki ga povzroča TE Plomin.«

»Kaj sporočate občanom?«

»Poskrbite, da bo naša okolica očiščena raznovrstnih odpadkov. Ne dopustite, da bodo v vaši okolici še naprej neovirano odlagali smeti. Pridružite se nam. Tako bomo močnejši in učinkovitejši.«

Počasi se nam vsem oglašajo okrnela (za)vest. Enim tako, drugim drugače. In prav je tako. Samo, da ne bo prepozno.

Ive Stanič

Bo Šeškov dom samo spomenik ali kaj več?

Pri pripravi projektov za obnovo Šeškovega doma se je začelo zapletati. Regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine zahteva, da se vzpostavi stanje iz leta 1943. To utemeljuje s tem, da je to še edina dvorana, za katero imamo možnost, da jo ohranimo takšno kot je bila in da zato niso pri tem možni nikarkršni kompromisi. Predlagajo tudi, da za ostale potrebe zgradimo novo dvorano.

Seveda se s takšnim stališčem ne moremo strinjati, saj je javna razprava jasno pokazala željo Kočevcev, da ohrani Šeškov

dom kot kulturnozgodovinski spomenik, vendar z možnostjo, da se v njem organizirajo tudi različne kulturne prireditve. To pomeni delno rekonstrukcijo notranjosti dvorane v prejšnje stanje (odrska odprtina, balkon) ter posodobitev tako, da bodo možne tudi kvalitetnejše gledališke predstave. Čudi nas, da Regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine ni tega že navedel v javni razpravi, pač pa so se strinjali z stališči javne razprave, kar je tudi posebej poudarilo Predsedstvo OK SZDL Kočevje na seji 13. novembra 1989.

U. D.

Kotlovnica v Podpreski

Do sedaj je TOZD JELKA Podpreska za ogrevanje uporabljala tekoče gorivo, s tem, da so bili ogrevani samo prostori za izdelavo smuči, medtem ko je bila žaga neogrevana.

K izgradnji nove kotlovnice, so pristopili 10. 9. 1987. Za realizacijo revalorizirane predračunske vrednosti so pridobili sredstva iz sredstev za razvoj manj razvitih področij SRS. Sredstva so bila združena kot namenska sredstva za izgradnjo kotlovnice, združevalci pa so bila podjetja iz Slovenije.

Kotlovnica omogoča ogrevanje vseh proizvodnih in tudi pisarniških prostorov. Pri postavitvi so upoštevali tudi rezervno za morebitno ogrevanje trgovine in šole. Pri gradnji je bila upoštevana tudi možnost kurjenja z lubjem, katero bo nastalo pri lubljenju hlodovine na lupilni liniji v Podpreski.

Objekt kotlovnice so gradili delavci SCT, strojno opremo je izdelal KIV Vransko, instalacijske povezave pa je izdelal Pionir iz Novega mesta.

N. N.

Kratke novice

■ Sestala se je komisija za izvajanje nalog iz krajevnega samoprispevka v KS Stara cerkev. Sprejela je sklep, da bodo zbrana sredstva namenjena izključno za učila v novi osnovni šoli. Z nabavo modernih učnih pripomočkov bo komisija pričela takoj, ko se bo zbralo nekaj denarja. Tako bodo prva učila nabavljena že v decembru letošnjega leta. Spisek potrebnih učnih pripomočkov in njihovo prioriteto nabave bodo komisiji predlagali učitelji osnovne šole. (p. š.)

■ Med 65 občinami v SR Sloveniji je naša občina po narodnem dohodku razvrščena za minulo leto na 33. mesto. Na istem mestu je bila tudi v letu 1987. —vd

■ Zbori Skupščine SR Slovenije bodo 22. novembra med ostalim gradivom obravnavali poročilo o izvajanju ustavnega zakona za izvedbo dopolnil k ustavi SRS. To se nanaša predvsem na začasn timeris opravljanja posameznih nalog samoupravnih interesnih skupnosti in KZS na izvršne svete družbenopolitičnih skupnosti. Kako so skupnosti poslovale v letošnjem letu, bo znano šele v marcu prihodnjega leta, ko bodo izdelani zaključni računi. Ne glede na obilico problemov, ki se v tej zvezi pojavljajo, je pričakovati, da bo v prihodnje sistem sodobne javne uprave bolj uspešen, ko ne bodo več delovale po 31. decembru samoupravne interesne skupnosti. To je tudi želja občanov. —vd

■ Upokojenci z območja Krajevne skupnosti Kočevska Reka so člani Društva upokojencev Kočevje, ki deluje za območje devetih krajevnih skupnosti. Oddaljenost od sedeža društva je ovira, da člani Društva upokojencev s tega območja ne sodelujejo v večjem številu v društvu, ki po njihovi oceni nadvse zadovoljivo in uspešno deluje. V želji, da bi bila povezava med upokojenci z območja te krajevne skupnosti boljše, so predlagali, da bi ustanovili svoje društvo upokojencev. Če se bodo odločili za to, upajo, da jim bo pomagalo Posestvo Snežnik Kočevska Reka, ki jim je tudi dosedaj nudilo pomoč pri organiziranju izletov in ostalem. —vd

■ Številni lastniki in uporabniki motornih vozil in traktorjev iz območja Strug si skupno z vodstvom krajevne skupnosti prizadevajo, da bi za ta naselja zgradili bencinsko črpalko. Sedaj so prisiljeni kupovati gorivo za vozila na črpalkah v drugih krajih, predvsem na Rašici pri Velikih Laščah in Kočevju. Še danes jim ni razumljivo zakaj niso črpalke v tem kraju zgradili, ko je občina v ta namen odkupila zemljišče, izdana je bila odločba o gradbenem dovoljenju, pripeljani in odpeljani dve cisterni za shrambo goriva. Domnevajo, da je bila takrat zelo slaba povezava med občino Kočevje in investitorji te gradnje. Menijo, da se take napake, ki povzročajo nepotrebne izdatke ne bi smele dogajati. Tisti, ki pa so to povzročili pa bi morali za to odgovarjati. (V. D.)

■ V Sloveniji je devet gojitvenih lovišč. Skrbijo za varstvo in gojitev divjadi ter izvajanje lova. Med te sodi TOZD Gojitveno lovišče Medved Kočevje. Že dosedaj so lovci na skupnih srečanjih ugotavljali, da so kljub nekaterim drugačnim mnenjem, svoje delo v času svojega delovanja dobro opravili. Ta ocena je bila dana tudi ob nedavnem praznovanju 40-letnice delovanja teh organizacij in Zavoda za ribištvo, ki je bilo v Trenti. Zaposleni v kočevskem gojitvenem lovišču zraven vsega posvečajo skrb za ohranitev rjavega medveda. —vd

■ Številni krajani z območja Krajevne skupnosti Struge se v oceni informiranja zavzemajo za to, da bi dobili več informacij o delu občinske skupščine in njenih organov, kakor tudi o delu samoupravnih interesnih skupnosti oziroma odborov ali drugih organov, ki bodo te naloge opravljali po 31. decembru. Pogrešajo objavo dnevnih redov posameznih sej in ob tem omenjajo, da naj bi nadaljevali z izdajanjem delegatske priloge. Zlasti pa želijo vedeti, po kakšnih merilih se razdeljuje denar za razvoj komunalnega in cestnega omrežja ter ostalo. Želijo, da bi jih občasno obiskali tudi načrtovalci razvoja naše občine in se s predstavniki KS pogovorili o bodočem razvoju teh krajev. —vd

■ Avtobus na Reko že nekaj časa ne vozi več. Linija je bila nerentabilna, saj je bila zasedenost avtobusa le 20%, s čimer ni bilo mogoče pokriti niti materialnih stroškov. Avtobus niso ukinili, pač pa samo preusmerili na linijo Kočevje—Ljubljana, ki je bila v konicah vedno prezasedena.

Pri Integralu so pripravljene bolj povezati primestje s centrom in zato uvesti krožno vožnjo na relaciji Cvižerji—Šalka vas—LIK—Mahovnik. Seveda pa bodo zanimivo idejo lahko realizirali takrat, ko bo urejena cesta in potrebna obračališča. (I. S.)

■ Veleblagovnica NAMA Kočevje je vsem delovnim organizacijam ponudila ob novem letu za obdaritev otrok kompletno ponudbo. Ta ponudba zajema izbiro daril, prostor za obdaritev otrok s kulturnim programom in Dedkom Mrazom. V kulturnem programu bodo sodelovali otroci iz VVO Kočevje.

Da bi predpraznično razpoloženje popestrili bodo organizirali dve kulturni prireditvi in sicer eno za odrasle in eno za otroke. Vse pa kaže, da bo pred Novim letom večkrat obiskal veleblagovnico Namu Dedek Mraz.

Krajevna skupnost Kočevje-mesto bo poskrbela za okrasitev mesta, upamo pa, da se bodo okrasitvi pridružili tudi ostali trgovci tako, da bo imelo mesto bolj prazničen videz kot pretekla leta. (U. D.)

ZSMS za odprtje zaprtih prostorov

Na 13. kongresu ZSMS v Portorožu je skupina delegatov iz OK ZSMS Kočevje dala naslednjo pobudo:

Od Skupščine SRS zahtevamo sprejetje odloka o odprtju vseh zaprtih con na območju občine Kočevje, ki niso strogo vojaškega pomena. Zahtevamo tudi, da se razjasni namembnost vojaškega delovanja na tem področju. Hočemo, da se 40-letna farsa v zvezi z zaprtimi območji konča in da ljudje, ki živijo na teh območjih, končno sproščeno zaživijo.

Pobuda je bila soglasno sprejeta, ter bo obravnavana v Skupščini SRS kot pobuda kongresa ZSMS.

Anton Colnar

Pretvornik za dragarsko dolino

Znano je, da ima KS Draga še vedno slab sprejem signala glede na konfiguracijo terena.

Po večletnih poskusih KS je bil dosežen z RTV Ljubljana sporazum, po katerem naj bi izgradnjo pretvornika 50% financirala RTV, 50% pa KS sama. Ker pa je RTV v tistem času poslovala z izgubo in še ni prispevala svojega deleža, je ostala dolžnik KS.

Akcijo so podprla podjetja iz kočevske občine: GG, LIK, RIKO Ribnica, Snežnik, Melamin, Slovenijales Trgovina,

Inles Ribnica in še nekatere gradbene tovarne iz Kočevja.

Dela so v zaključni fazi in če bodo vremenske razmere dovoljevale, bo za Novo leto že možen sprejem prvega programa. Edina ovira za zakasnitev tega projekta so bila finančna sredstva, pri katerih pa so se posamezniki premalo potrudili, da bi prispevali svoj delež.

Upajmo, da bo ta akcija SZDL pod vodstvom inž. Piškurja uspela.

N. N.

DU Jože Šeško

Obnavljamo grad Kostel

Grajski in naselbinski kompleks Kostel obsega zgornji in spodnji grad (pravzaprav ruševine obeh gradov), cerkvico, renesančno obzidje in naselbino s šestimi hišami in drugimi stavbami. To je edini tak kompleks na Slovenskem, kjer znotraj grajskega obzidja še žive in delajo tudi ljudje. Večji tak kompleks je bil še Celjski grad z naselbino, kjer pa ljudje ne živijo več. Grajski in naselbinski kompleks Kostel je zato zaščiten kot kulturnozgodovinski spomenik. Zdaj ga že več let obnavljajo.

Vodja del je arh. Špela Valentinčič-Jurkovič iz Ljubljanskega regionalnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Ob nedavnem zaključku del za letošnje med drugim povedala, da želijo grad in vso naselbino ohraniti, ker je to pač nekaj edinstvenega v Sloveniji. Doslej jim je uspelo zavarovati cerkvico z zvonico in statično utrditi enega izmed stolpov gornjega gradu ter do tu, v sodelovanju s krajevno skupnostjo, napeljati vodo. Po sedanjosti zamisli nameravajo obnoviti tri grajske stolpe in povezavo med njimi, da bi tako dobili grad v nekdanji silhuetni obliki. Prave možnosti za ob-

J. Prime

Od obeh kostelskih gradov so ostale le ruševine. Je pa ohranjena cerkvica in tudi vasica Kostel. Hiš, ki so bolj desno, na fotografiji ni videti. (Foto: Prime)

novo celotnega gradu ali celo obeh gradov pa niti ni, saj ni ne načrtov gradov in ne denarja. Načrtovana obnovitvena dela bodo trajala še več let.

Na vprašanje, kaj naj bi bilo v obnovljenih stolpih, je arhitektinja odgovorila, da bi bil lahko v enem gostinski objekt, v drugem muzej pa tudi v tretjem bi se dalo kaj urediti. Grad in naselje sta privlačna za turiste ne le zaradi že omenjene posebnosti, ampak tudi zato, ker je prav to območje Slovenije po svojem naravnem okolju eno najlepših.

KŠD »KOSTEL« PRAZNUJE

Letos praznuje KŠD »Kostel« 5-letnico delovanja. Ob tej priložnosti bo v soboto, 23. 12. 1989, v prosvetnem domu v Fari koncert MPZ »Kolpa« in predstavitev 4. zvezka Slovenska ljudska noša v besedi in podobi »Kostel« avtorice dr. Marije Makarovič. Zboru bosta dirigirala nekdanja dirigenta Ive Stanič in Matjaž Weiss iz Kočevja ter sedanjji pevovodja Alojz Mihelčič iz Delnic.

Martin Marinč

Predavanja o delničarstvu

V zadnjem času veliko govorimo o delničarstvu, vlogi in pomenu delnic, zato bomo na Delavski univerzi »Jože Šeško« organizirali predavanja o delničarstvu, ki bo v prvem tednu meseca decembra. Predavala bosta dr. Rado Bohinc, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije in tov. Draško Veselinovič (poslušali smo ga v soboto 4. 11. na Valu 202 na isto temo).

Podjetja dobijo še pisne ponudbe. S prijavi na enako predavanje v Ljubljani zato raje počakajte!!!

Oddajamo poslovne prostore

OK ZSMS Kočevje razpisuje natečaj za poslovne prostore na Ljubljanski cesti 4, I. nadstropje.

Prostore oddajamo izključno v društvene ali klubske namene.

Vsi zainteresirani naj se prijavijo (s programom) na naslov OK ZSMS Kočevje, Ljubljanska cesta 7, Kočevje, tel. 851-091, kjer dobite tudi vse informacije.

G. J.

Kratke novice

■ V okviru KS Kostel je bilo uspešno izvršenih nekaj nalog iz letošnjega programa, ki predstavljajo določeno izboljšavo življenjskih pogojev v tej lepi dolini.

Začela so se dela na obnovitvi centralnega vodovoda v Jakšičih, kar se bo nadaljevalo še naslednje leto. Asfaltirana je bila cesta Colnarji—Kostel, ki je bodočim obiskovalcem nekoliko bolj približala kostelski grad. Na magistralni cesti, pri kraju VRH, se ureja avtobusna postaja (izogibalnice). Lokalna cesta skozi Vrh in Krkovo, ki je bila v dokaj slabem stanju, se je uredila.

To je le nekaj realiziranih nalog, mnoge pa so še v teku ali pa čakajo na začetek izvajanja.

Franc Cimprič

■ V OŠ Vas-Fara je prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb. Dolgoletni ravnatelj te šole Franc Volf je odšel v zaslužni pokoj, njegovo mesto pa je zasedla dolgoletna in uspešna učiteljica na tej šoli, Vera Cimprič.

F.C.

■ Pred nekaj meseci je bila ukinjena dolgoletna avtobusna povezava med Kočevjem in Reko. Ta linija je imela za Kostelce velik pomen. Z ukinitvijo pa so nastali določeni problemi, ki med naše krajanje vnašajo slabo voljo.

Predvsem niso zadovoljni s pošto. Zelo nesmiselna in neekonomična se zdi pot te pošte iz Vasi prek Ljubljane in Reke. Pa to ni naš problem, bolj nas moti to, ker pošta zamuja ali pa je sploh ni in tako čitamo dnevno časopisje z eno ali več-dnevno zamudo. Res za »vzгляд« v današnji dobi informatike.

Naslednje, kar je potegnila za seboj ta ukinitve, je poslabšanje zvez z občinskimi središčem, saj tako sedaj odpelje zadnji avtobus proti Kočevju ob 8.20 uri. Prav tako so bile na ta avtobus tempirane nekatere interesne dejavnosti OŠ in mala šola. Ker posamezni učenci nimajo v popoldanskem času več zveze za domov ne morejo več obiskovati teh aktivnosti. Nerazumljivo se nam zdi, da se ravno v času revitalizacije počenajo te stvari. Krajevna skupnost in osnovna šola sta že sprožila določene aktivnosti za ponovno uvedbo te avtobusne proge.

F.C.

■ Lepo jesensko vreme je izkoristila tudi skupina krajanov in začela z izgradnjo igrišča za balinanje. V teh dnevih so se vrstile številne prostovoljne akcije, tako da ta prostor že dobiva pravo podobo. Upamo, da bo končan za dan rapublike. S tem se bo krajanom uresničila dolgoletna želja po tej obliki rekreacije, ki postaja čedalje bolj priljubljena. Z ureditvijo tega prostora se bomo lažje vključili v igre KS. Pri realizaciji sta priskočila na pomoč še krajevna skupnost in Kulturno športno društvo Kostel. V poletnih mesecih je bilo urejeno tudi igrišče za tenis v Fari.

F.C.

■ V Potiskavcu, vasi občestnega tipa sredi Struškega polja, so pred leti zgradili kanalizacijsko omrežje za vse stavbe. Dogovorjeno je bilo, da se bo zgradila čistilna naprava. Vaščani zatrjujejo, da je to bilo v občinskih načrtih ali pa ene izmed samoupravnih interesnih skupnosti. Navzlic sprejetim načrtom še do danes ta vasi nima čistilne naprave. Kanalizacija je speljana v požiralnik, ki je blizu vasi. Tisti, ki poznajo malo bolje razmere v Strugah zatrjujejo, da se na ta način po vsej verjetnosti onesnažujejo vodni viri pitne vode, če ne v teh naseljih, pa na nižje ležečih, saj je ta kraj na 419 metri nadmorske višine. (V.D.)

■ V Krajevni skupnosti Struge ugotavljajo za obdobje minulih 60 let, da se število prebivalcev v teh 13 vaseh zmanjšuje. Po popisu prebivalstva leta 1931 je bivalo na tem območju 1.265 prebivalcev. Leta 1948 969 prebivalcev in v novembu letos 635 prebivalcev. Od leta 1948 se je na območju desetih vasi Strug število prebivalcev znižalo za 220 oseb.

V prizadevanju, da bi se čim večje število prebivalcev vrnilo, vlagajo v tej krajevni skupnosti napore za hitrejšo gospodarsko rast in pospešitev zaposlovanja, predvsem v obrti. (V.D.)

■ Prihodnje leto naj bi Spodnji log dobil vodovod.

Predlaga se, da bi se posodobilo cesto Knežja lipa—Spodnji log. Skozi vas naj bi dobili asfalt. Posodobitev naj bi nadaljevali do Lazov. Tako bi bila skrajšana pot na Kolpo, predvsem za tiste, ki jim je pot na morje predaleč in predraga.

G.J.

KOČEVSKI MOZAIK

V zadnji številki Kočevskih novic je bil objavljen članek o pridobivanju gradbenih dovoljenj in zapletih v zvezi s tem.

Strinjam se z avtorjem članka, da je pot dolga in težavna. Vendar pa moram bralce oz. občane opozoriti, da je pot od odločitve, da bomo nek prostor pozidali, pa do začetka same gradnje, strokovno zelo zahtevna. Prav je tako, saj ni vseeno, kakor razpolagamo in gospodarimo s prostorom.

Predlog, ki ga navaja avtor članka, da bi moral upravni organ zbrati vnaprej vsa soglasja za posamezno zazidalno območje, se izvaja. To lahko potrdi vsak graditelj v Mestnem logu, ali pri čistilni napravi, oz. povsod tam, kjer sta bili lokacija in gradnja strokovno obdelani ali kot pravimo v strokovnem jeziku, bil je izdalen ustrezen prostorski izvedbeni akt (ali na kratko PIA). Graditelj si mora pridobiti le eno ali dve soglasji, ki pa sta povezani z izbiro tipa projekta oz. objekta in s plačilom prispevkov.

Idealno bi bilo, če bi imeli za več področij v občini izdelane prostorske akte in bi bodočemu graditelju lahko ponudili več različnih lokacij. To je povezano z več dejavniki, najmočnejši pa je denar. Sredstev je malo in zato lahko pristopimo k izdelavi maksimalno enega PIA na leto. Postopek je dolgotrajen, zahteven in vsako površno delo se nam pri izvedbi maščuje.

Misli o dolgotrajnem postopku se predvsem tičejo gradnji na posameznih, še prostih loka-

cijah. Postopek se prične z lokacijskim ogledom. Zapisnik, ki ga občan prejme, je včasih res nejasen, potrudili se bomo, da bomo to pomanjkljivost odpravili in stranko bolj poučili o vsem potrebnem.

Moram pa pripomniti, da velikokrat bodoči graditelj zapisnika ne prebere in tako seveda ni seznanjen z zadevami, ki jih mora postoriti.

Bodoče graditelje obveščam, da so vedno in tudi še sedaj lahko poverijo zbiranje soglasij izdelovalcu lokacijske dokumentacije. Žal se malo občanov za to odloča, ker je pač odločitev povezana s plačilom stroškov za izvršeno delo. Na upravnem organu tega dela sedaj ni mogoče opravljati, ker je kadrovska zasedba preskromna.

Upam in želim, da bo novo leto prineslo pozitivne spremembe na tem področju. Verjemite, da si to želimo tudi vsi delavci, ki tako ali drugače sodelujemo v postopku posega v prostor. Veriga posameznih del je dolga, sestavljena iz mnogo členov, ki morajo biti pravilno spojeni.

Vsi moramo prispevati, da bomo ohranili naš prostor vsestransko lep in prijeten za bivanje.

Urejanje prostora je strokovno zelo zahtevno in začne se že v fazi priprave planiranja, pa o tem prihodnjic.

Alenka Masterl, dipl. inž. arh.

Prodaj — Prodaj — Prodaj — Prodaj — Prodaj — Prodaj

Prodaj športno torbo iz kamelje kože za 450 DEM. Križ Gorazd, Mestni log V/1, Kočevje.

Prodaj skoraj nov globoki otroški voziček. Seuček Miroslav, Heroja Marinčiča 11, Kočevje.

Kratek stik

Rinža — naš ponos ali sramota

Obletnice postajajo vedno bolj moderne. Še posebej okroglo. Tokrat smo pred okroglo obletnico »Okrogle mize o varstvu reke Rinže«.

Natančno šestega decembra bo minilo leto dni, ko se je v dvorani SŠTUD zbrala peščica vrlih mož, ki je trdno verjela, da bo sredi Kočevja napravila ekološko revolucijo. Temu dogodku je prisostvovalo kar 60 občanov — gledalcev. Bilo je toliko predlogov, ugotovitev, pobud in modrih besed, da bi jih tokrat težko ponovili. Nova drugačna zavest, volja do sprememb in konkretnega dela ter ljubezen do žive prirode je dosegla vrelišče. Bili smo tako naelektrirani, da bi šli kar takoj v akcijo. Končni sklep okrogle mize smo sprejeli kot doslej najpomembnejšo ekološko deklaracijo. Spominjam se, da smo na poti proti domu posamezne točke sklepa ponavljali kot molitev:

1. Občinska raziskovalna skupnost, šole, laboratorij v Melaminu in OVS Ljubljana-Sava bodo napravili raziskavo reke Rinže;

2. Inšpekcijske in druge strokovne službe bodo pre-

prečile izlive škodljivih snovi v Rinžo;

3. Naši delegati bodo skupaj z občinarji dopolnili in po potrebi spremenili občinski odlok glede varstva narave;

4. Z zapornicami bomo v bodoče ravnali bolj strokovno, po navodilih OVS Ljubljana-Sava;

5. V letu 1989 bomo vsi zavihali rokave in fizično očistili strugo reke Rinže;

6. V vseh internih glasilih bomo s članki informirali občane o doseženem delu in jih hkrati spodbujali k sodelovanju;

7. Tovrstni strokovnjaki bodo v najkrajšem času in z veseljem napravili program izkoriščanja Rinže;

8. Svet za varstvo okolja pri OK SZDL pa bo pripravil program vseh dogovorjenih aktivnosti okrog sanacije reke Rinže.

Človek bi rekel: fantastično! Toda... šestega decembra ustavite svoj korak in se zavrite v Rinžo. Poglejte jo s srcem in videli boste, kako tiho umira. Umira kljub okrogli obletnici, ko se je tresla gora. Se je rodila vsaj majhna miška?!

Ive Stanič

Mimogrede

O našem muzeju tako ali drugače

Zaradi reorganizacije kulturnega centra bomo muzej registrirali v samostojno ustanovo, v splošni občinski muzej in se tako aktivneje vključili v republiško muzejsko mrežo. Poleg že dogovorjenih nalog, ki jih že vrsto let opravljamo, bomo prevzeli še strokovne naloge varovanja likovne dediščine, za katere je doslej skrbela občinska ZKO. Čaka nas tudi organizacija preureditve Šeškovega doma (kot bodoči lastniki) in cela vrsta organizacijskih in strokovnih del za pripravo osrednje republiške proslave — 50. letnice Zbora odposlancev, ki bo leta 1993 v Kočevju.

kustos, 30 let

Starejša zgodovina Kočevske je tako bogata in nenavadna, da bi bil lahko naš muzej — brez Šeškovega doma — enkraten in veličasten spomenik.

prosvetni delavec, 53 let

Muzej ne sodi v Šeškov dom. Najprimernejša lokacija zanj bi bil kočevski grad. Toda modri kočevski politiki so ga dali kmalu po vojni porušiti. Uničili so vse, kar jim je bilo na poti pri utrjevanju njihove oblasti. Oskubljeni muzej se tako sramežljivo skriva v odmaknjem, zatohlem in dolgočasnem Šeškovem domu.

obrtnik, 54 let

Kočevskemu muzeju sem izročil fotoaparata, s katerim sem posnel zgodovinske slike v letih 1942—43. V muzeju delujeta dva strokovnjaka, ki sta name napravila zelo dober vtis.

upokojenec, 74 let

Ob vse večji zavesti slovenske samobitnosti postaja naš Šeškov dom vse bolj pomemben zgodovinski pomnik. Naš muzej pa bi moral dobiti drugačen status ter večje in primernejše prostore. Morda bi prenovili veliko dotrajano hišo ob cerkvi na Trati in jo spremenili v muzej. Zgodovinsko urejena okolica prav kliče o nečem podobnem.

ekonomist, 38 let

O katerem muzeju pa govorite? Saj naš občinski muzej je vendarle mrtev: preveč je odmaknjen, nima ustrezne zgodovinske vsebine, nima obiskovalcev, ljudje ga enostavno ne najdejo. Nekeč sem jim ponudil zanimiv etnološki eksponat — mlinski kamen, pa so ga odklonili. Živ muzej, ki diha z ljudmi, je na tozdu ROG. Kar pojdite ga pogledat.

dipl. inž., 59 let

Do našega muzeja čutijo ljudje odpor, še posebej zato, ker je v Šeškovem domu. Tujci so prepričani, da jih z obiskom muzeja, ki je v Šeškovem domu, nameravamo posiljevati s preživelim real-socializmom. Če bi bil muzej kjerkoli drugje, bi bil nedvomno bolj vabljiv.

direktor, 50 let

Po očetovi smrti sem kopijo spominov izročila muzeju NOB v Kočevju. Ker jih pozneje v depoju niso več našli, sem jim izročila tudi drugo kopijo in še precej drugega spominkega gradiva. Ali je gradivo še pri življenju, ne vem.

upokojenka iz Ljubljane, 76 let

Moj pokojni oče je dal muzeju nekaj zanimivih zgodovinskih predmetov in fotografij. Podarjeno gradivo ni bilo nikoli predstavljeno javnosti. Pozneje smo zvedeli, da so vse zapravili — uničili ali izgubili. Če bi imel danes še kaj zanimivega, bi poklonil vnetemu zbiralcu starin, muzeju zagotovo nikoli več.

obrtnik, 41 let

Kje pa imamo kakšen muzej? Kje so table, smerokazi? Kje so razstave z vsem reklamnim pompom? Kje raziskave in posodobljene novitete? Kje je odprtost muzeja tudi ob nedeljah? Kje je ponudba, ki bi ustrezala današnjemu času?!

dipl. inženirka, 31 let

Naš muzej je še vedno predpotopni. Marsikje že prikazuje zgodovino s sodobnimi avdiovizualnimi sredstvi (diapozitivi, filmi, video kasetami...), nam pa še vedno pripovedujejo in servirajo svojo resnico senilni politiki in borci.

upokojenec, 69 let

Kočevska stara zgodovina še vedno ni obdelana in dorečena, novejša pa je enostranska in nekoliko zavita v meglo. Sicer mi konkretno delo v muzeju ni znano. Doslej še nisem imel prilike videti mesečne ali vsaj letne realizacije opravljenih del. Zanj plačujem pa kar redno, vsak mesec.

občan, 61 let

Naš muzej smo dobobra okrasili z ovenelim NOB. Pri tem pa ne znamo biti dosledni in iskreni, saj se gremo še vedno neke skrivalnice. Vsi vemo, da se je marsikaj dogajalo na Rogu, v naši kinodvorani in še marsikje. Tudi to je zgodovina, pa še kako krvava. Kje je naša morala in zavest o objektivni zgodovinski resnici?!

tajnik, 40 let

Po drugi svetovni vojni so na Kočevskem določene strukture ljudi na veliko ropale in tako uničile ogromno zgodovinskih vrednot: sredi mesta so porušili enega lepših slovenskih baročnih gradov, več cerkva, kapelic — znamenj, odpeljali na odpad zvonove, uničevali in preprodajali tudi druge zgodovinske vredne eksponate. Nekaterim je uspelo rešiti nekaj dragocenosti, zato je še danes marsikaj zanimivega in vrednega na privatnih policah. Vse to gradivo bi moralo biti v našem muzeju, kjer pa ni prave pobude po odkrivanju in zbiranju starin. Sam imam čudovito umetniško platno, ki ga je restavriral pet poljskih restavratorjev, eno prvih hranilnih knjižic v zgodovini Kočevja, zanimive stare kočevske značke, bronasti kipec iz porušene kočevskega gradu. Edino, kar so po vojni v Kočevju načrtno iskali in zbirali, je bilo strelno orožje.

Skratka, na našem ozemlju sta več stoletij živela dva različna naroda. Tu vidim rdečo nit naše preteklosti — našo pravo zgodovino. In prav zato bi lahko bil naš muzej eden najzanimivejših v Sloveniji.

svobodni kulturni delavec, 49 let

Pripravil: Ive Stanič

Čas, zarisan v obraz

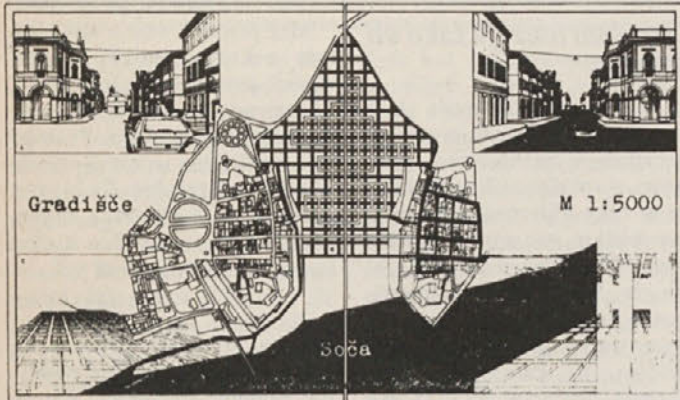

PETER VOVK
Kolodvorska 19,
upokojenec,
74 let,
od rojstva živi v Kočevju

Objavljamo sliko novega občana za ugibanje

Prvi uspeh

Bruno Urh, študent 2. letnika ljubljanske šole za arhitekturo, je v domačem kraju končal osnovno šolo in srednjo šolo tehniških usmeritev in družboslovja. Danes pa kot rečeno študira arhitekturo. Do letošnjega leta je prejemal štipendijo za posebej nadarjene študente, od letos pa je štipendist Titovega sklada.

Ni naključje, da v tej številki Kočevskih novic predstavljamo prav njega. Bruno Urh je namreč eden izmed najboljših študentov, ki so letos sodelovali na mednarodnem študentskem natečaju za ponovno oživetev obvodnih naselij. Za svoj projekt pa je dobil posebno pohvalo. O klasičnem vprašanju, kako je preživel mladost, je takole razmišljal: »Do srednje šole je človek splet okoliščin, na katere prav malo lahko vpliva. V letih obiska srednje šole pa že oblikuje vrt (prisposoba za življenje), na katerem zrastejo bodisi rože, bodisi koprive ali pa nič. Ustvarjalec pa je vrtniček, v katerem je izvir, ki napravlja zemljo plodno, pripravljeno za setev in v upanju na žetev. Življenjske odločitve niso nikoli avtentično pristne in zavestne in si tako potok išče najlažjo pot. Včasih pa trmasto razjeda skalo in jo tudi razje. Na žalost in na srečo pa prav do smrti nismo prepričani v pravilnosti svojih odločitev.«

Kako to, da si se odločil za študij arhitekture?

»Kar vedel sem, da me boste to vprašali. Morda ne bom od-

govoril tako kot si mislite, prav zaprav sploh ne bom odgovoril, pa vendar bo razloga zakaj ne, hkrati tudi odgovor.

Če je arhitektura korenina, iz katere raste in to prav gotovo je, takoj, ko jo spremenim v besedo, preneha biti korenina. Kajti beseda postane posnetek, celo plagiat. Okolici sicer postane sporočilo razumljivo, toda kaj bi s sporočilom, ki nima vsebine oz. je to izgubilo.«

In še nekaj o nagradi.

»V začetku letošnjega leta je Mednarodna organizacija za gradnjo in planiranje razpisala študentski natečaj za ponovno oživetev obvodnih naselij. Pod mentorstvom prof. Fedje Koširja sem nalogo izdelal in posebna pohvala, ki sem jo prejel, je bila hkrati tudi dokaz, da investicije v znanje niso zgrešene. Meni osebno pa pomeni, predvsem tiho zadovoljstvo in upanje, da bo na tem drevesu zrastel še kakšen sadež.«

Naj končam tole predstavitev, ki bo za marsikoga nenavadna, še s tole informacijo. Ravno sedaj Bruno pripravlja izid svoje prve publikacije, v kateri gre za zbir misli oz. obravnava predvsem problem komunikacije, tako med ljudmi kot tudi med človekom in prostorom, ki je tudi jedro nespornih razprav v razvoju sveta.

Pri snovanju idej mu želimo veliko uspehov tudi v prihodnje.

M. D.

Nove enote drobnega gospodarstva

Pred kratkim je bilo v Kočevju ustanovljeno prvo zasebno podjetje za trgovino, agencijo in marketing, imenovano MAT. Predmet poslovanja tega podjetja je trgovina na debelo in drobno, agencijska dejavnost (komercialno posredovanje v prometu, storitvah in turizmu) ter marketing (raziskava in analiza trga, usmerjanje podjetniške politike ter zastopanje na trgu).

Poleg že registriranega podjetja vodijo postopek za ustanovitev zasebnih podjetij še trije zasebniki. V enem se bodo ukvarjali z neposrednim marketingom blaga in storitev, pripravo in prodajo blagovnih znamk, zastopanjem tujih firm, veleprodajo in posredno prodajo blaga ter začasnim skladiščenjem v svojem imenu za potrebe kupcev.

V drugem bodo proizvajali in prodajali rezervne dele in dodatno opremo za prevozna sredstva, posojali, servisirali, vzdrževali in prodajali prevozna sredstva, ter nudili svetovalne usluge glede prevoznih sredstev, odprli trgovine na debelo in drobno ter nudili strankam marketing s področja prevoznih sredstev, rezervnih delov in dodatne opreme.

Tretje zasebno podjetje pa bo podjetje za računalniško, strojno in programsko opremo ter avtomatizacijo in racionalizacijo proizvodnih, komunikacijskih in varnostnih sistemov. V tem podjetju se bodo posvečali razvoju, proizvodnji, prodaji, posojanju, zastopanju, šolanju, servisiranju, vzdrževanju računalniške strojne in programske opreme, komunikacijskih sistemov in sistemov za varovanje nepremičnin. Ukvarjali se bodo z racionalizacijo in avtomatizacijo proizvodnih sistemov, s trgovino na debelo

in drobno ter marketingom, inženiringom in svetovanjem na področju računalništva in strojne ter programske opreme.

Poleg ustanavljanja zasebnih podjetij je pričelo z dejavnostjo v letošnjem letu tudi 41 novih zasebnih obratovalnic. Od teh jih je deset odprlo zasebno trgovino. Novost na tem področju so intelektualne storitve. Obratovalnico za opravljanje te dejavnosti so v naši občini ustanovili trije zasebniki. Ukvarjajo se z gradbenim projektiranjem, vodenjem poslovnih knjig in finančnih storitev ter turističnim posredovanjem. Tudi prenehanje opravljanja obrtne dejavnosti v Kočevju ni neznanca. Do začetka novembra je 26 obrtnikov oddalo obrtna dovoljenja in tako prenehalo z obrtno dejavnostjo. Največje število med njimi je bilo avto-prevoznikov. Kljub temu število tistih, ki so s samostojnim osebnim delom ustanovili obratovalnico, narašča. Od konca lanskega leta jih je bilo 286, v začetku novembra letos pa že 301. Tudi število zaposlenih delavcev v samostojnih obratovalnicah se je povečalo z 221 ob koncu leta 1988 na 328 v novembru letos.

Pričakovati je nadaljnje povečanje, izhajajoč iz ugotovitve, da se je začelo z obrtjo kot postranskim poklicem (popoldanska obrt) v letošnjem letu ukvarjati 48 delavcev, zaposlenih v združenem delu. Vspodbudno je povečanje števila popoldanskih obrtnikov, ki se ukvarjajo s proizvodnimi in intelektualnimi dejavnostmi (predelava kovin, predelava lesa, izdelki iz plastičnih mas, inženiring itd.). Predvidevamo in želimo, da bi se z izboljšanjem pogojev poslovanja vsaj nekateri od teh sčasoma odločili za celodnevno obrt.

S. J.

Obisk v Oer-Erkenschwicu — ZR Nemčija

V času od 15. do 18. oktobra 1989 je na izredno ustno in pisno vabilo gospoda Clemensa Peicka, naša delegacija — predstavnik skupščine občine in telesnokulturne skupnosti, obiskala Oer-Erkenschwicu.

1. oktobra 1989 so imeli v Oer-Erkenschwicu občinske (komunalne) volitve. Socialdemokratska stranka (SPD), katere člana sta naša prijatelja Ernst Saland in Clemens Peick, je na volitvah zmagala z večino. Od 39 poslanskih mest v parlamentu je socialdemokratska stranka zasedla 26 sedežev. Tako sta bila naša prijatelja, vodja stranke SPD Ernst Saland in župan Clemens Peick, ponovno izvoljena na svoji funkciji za naslednjih 5 let.

Namen povabila je bil, da delegacija prisostvuje prvi seji parlamenta skupščine, na kateri so izmed izvoljenih poslancev volili župana, in slovesnosti ob odkritju in predaji kamna, simbola prijateljstva med našima občinama.

Ob zadnjem obisku v Kočevju je delegacija Oer-Erkenschwicu izrazila željo, da jim pošljemo naravni kamen, opremljen z napisom, ki ga bodo postavili v svojem mestu kot simbol prijateljstva. Poslali smo kamen — jurski apnenec iz Roga, ki ga je z napisno ploščo grba mesta Kočevje opremil akademski kipar Stane Jarm. V Oer-Erkenschwicu so kamen postavili na najlepši prostor v parku malih vrtničarjev.

Prevoz kamna je opravilo podjetje Avto Kočevje ob priložitnosti vožnji, ko je peljalo drugo blago v te kraje, za kar se jim ob tej priložnosti še enkrat zahvaljujemo.

Ob obisku smo se dogovorili za nadaljevanje pogovorov o sodelovanju med občinama, začete v preteklem in letošnjem letu. V ta namen nas bo že v januarju prihodnje leto obiskal gospod Ernst Saland, vodja socialdemokratske stranke (SPD).

Predsednik SO
Alojz Eržen

O izvozu kočevskega gospodarstva

V prvih devetih mesecih letošnjega leta je po podatkih Odseka za plan in analize pri SO Kočevje izvozilo kočevsko gospodarstvo za 121.148 milijonov din blaga in storitev. Glede na lansko enako obdobje se je izvoz zmanjšal za 6,5%.

Največji izvozniki so Avto Kočevje s približno 49 odstotnim deležem v skupnem izvozu, Lik z 21,4% in Melamin z 11%.

Izvažajo še Oprema, Inkop, Gozdno gospodarstvo, Trikon, Tekstilana in Itas. Večino blaga in storitev prodajo na konvertibilni trg. Od tam pa naše gospodarstvo tudi največ uvaža. Letos so v prvih devetih mesecih uvozili za 82.247 milijonov din blaga in storitev, kar je za 1,8% manj kot v lanskem enakem obdobju. Največji uvozniki so prav tako Melamin, Lik in Avto Kočevje. Stopnja pokritja uvoza z izvozom je sicer 1,47 v prid izvozu, vendar je izvoz v tem obdobju bolj upadel kot uvoz.

Razlogi za zmanjšanje so znani. Skupno pri večini izvoznikov je dejstvo, da so v lanskem letu zaključili posle s Sovjetsko zvezo.

Kljub vsemu vendarle ostaja še zadnja četrtina poslovnega leta 89 in možnosti za izboljšanje izvoznih rezultatov kočevskega gospodarstva.

S. J.

S seje sveta

KS »Ivan Omerza«

Pri razpravi o programu KS je bila razprava o šoli v Livoldu, ki je v zelo slabem stanju. Potrebna je popravila, sredstev za popravilo pa šola nima.

Šola je bila zgrajena leta 1892; torej bo čez tri leta stara sto let. »Kakšna bo ob stoletnici?«

Po mnenju nekaterih naj jo ne bi nič popravljali in nekoč zgradili novo.

Svet KS je mnenja, da je treba šolo vzdrževati in ko bo zgrajena nova se bo odločilo, kako in kaj s staro.

Zastopniki KS so obiskali šolo Zbora odposlancev, katere podružnica je šola v Livoldu. Razgovori so bili ohrabrujoči. Že 2. 11. so si šolo ogledali zastopnica šole, projektant, učiteljice šole v Livoldu in zastopnika KS. Ugotovili smo, da so nujna popravila na strehi, na žlebih, na podih in drugo. Popravila bomo ovrednotili in napravili program in način popravila.

(G.J.)

Lukovi načrti

Med letno turistično sezono je v nekdanji Kajfeževi domačiji odprl okrepčevalnico »Kafe Luka«, Luka Lesar, Kajfežev vnuk. Začel je skromno z enim prostorom v hiši in letnim vrtom, zdaj pa preureja še nekatere prostore domačije, da bo pridobil 5 sob z 10 ležišči, sanitarije, tuše, recepcijo s klubske sobo in gostinsko sobo. Pravi, da si bo prizadeval, da bi vse to uredil že letos in da bi potem organiziral tu tudi silvestrovanje.

Sicer pa so njegovi načrti taki, da bi gostišče v bodoče redno poslovalo od maja do septembra, ko je promet tu mimo, največji. V ostalih mesecih pa namerava poslovati le za vnaprej naročene skupine, ki bodo tu lahko prirejale razne zabave, srečanja in podobno.

(Foto J. P.)

V mladi Lukovi glavi je še tisoč načrtov, po katerih naj bi bila Nova sela nekaj zametek turizma za to območje kočevske občine. Tu je namreč veliko naravnih in zgodovinskih zanimivosti (Kostel, slap Nežica, Kolpa itd.), ki si jih je vredno ogledati. Nekateri pa tudi predlagajo, naj bi kar v Novih selih ali bližini uredili avtokamp, saj tu ni take vlage, kot je ob Kolpi, kjer naj bi po dosedanjih zamislih uredili tak kamp, kjer bi si odpočili predvsem tuji pa tudi domači turisti, ki potujejo tu mimo na morje ali proti domu.

J. Primc

NOVE ENOTE DROBNEGA GOSPODARSTVA

Ljudem, ki hočejo, znajo in zmorejo

— MALIM PODJETNIKOM — nudimo prostor

in ugodne pogoje za začetek katerekoli proizvodne obrtne dejavnosti v manj razvitem območju občine Kočevje.

Vse informacije dobite na Skupščini občine Kočevje, Komite za družbeni razvoj in urejanje prostora — Odsek za plan in analize, osebno ali po telefonu na št. 851-141.

Komite za družbeni razvoj in urejanje prostora —
Odsek za plan in analize
Komisija za razvoj drobnega gospodarstva

(Foto: Primc)

OSILNIČANI PROSTOVOLJNO DELAJO — v Starih malnih pri Osilnici potekajo v teh tednih prostovoljna dela za napeljavo vodovoda do tu, kjer se bo kmalu začela gradnja turistično rekreativnega kajakaškega centra. Do tu so domačini že napeljali elektriko in telefon, v kratkem pa bodo dokončali tudi vodovod. Na prostovoljnem delu ob dela prostih dneh je običajno po 20 do 30 ljudi. Pred kratkim so domačinom pri napeljavi vodovoda iz sosednje vasi Ribjek pomagali tudi vojaki, ki posodabljajo in pripravljajo za asfaltiranje cestni odsek od Mirtovičev do Kužlja. Na fotografiji: Osilničani in prebivalci drugih vasi, ki so bili pred kratkim na eni izmed mnogih prostovoljnih delovnih akcij pri Starih malnih.

Z obiska v Oer-Erkenschwicu

Foto: F. B.

Obiskali smo Krajevno skupnost Struge

Po zgodovinskih podatkih se Struge prvič omenjajo leta 1229, ko so pričeli stiški menihi z izsekavanjem gozda in naseljevanjem prebivalcev. Krajanje ocenjujejo, da niso v teh 760 letih dosegli zadovoljivega gospodarskega napredka, ker ni v tem kraju nobenega industrijskega obrata. Območje krajevne skupnosti obsegajo kat. občine Podtabor, Potiskavec in Polom. Te dni je imelo prijavljeno stalno bivališče 635 prebivalcev. Podatki za minulih 60 let pokažejo, da se število prebivalcev znižuje, predvsem zaradi iskanja zaposlitve v drugih krajih. Območje KS obsega 5.207 ha površin, od tega je gozdov 1.704 ha. Kmetijska zemljišča so slabše kakovosti in zato številni krajanje odhajajo na delo v Ljubljano in ostale kraje. Maloštevilni pa delajo v Kočevju.

V pogovoru s predsednikom sveta KS Janezom Kraljem in predsednikom KK SZDL Branetom Meglenom in ostalimi so bili razgrnjeni številni problemi, s katerimi se srečuje krajevno vodstvo in krajanje. Pogled v bližnjo preteklost pokaže, da jim je uspelo ob pomoči republike, občine in lastnem prizadevanju zgraditi šolsko zgradbo z večnamenskim objektom. Prizadevajo si za vgraditev 115 telefonskih pri-

ključkov. Večina del je izvršenih in zato upajo, da bodo dobili telefone do konca decembra letos, kot je bilo dogovorjeno s pogodbo o izvedbi del. Vsak naročnik je za priključek plačal dinarsko protivrednost 1.300 DEM. Niso zadovoljni z obnovo in vzdrževanjem cest. Pri pombe imajo na vzdrževanje ceste od Male gore do Četeža. Že sedaj krajanje v tej KS plačujejo krajevni samoprisepek v višini pol odstotka od osebnih dohodkov in ostalih prejemkov. Dogovarjajo se, da bi uvedli še 1,5 odstotka krajevnega samoprisepeka. Če bodo krajanje za to, bi ga namenili za obnovo in vzdrževanje cest. Želijo si že prihodnje leto asfalt iz središča Strug do vasi Četež.

Prikaz dela sveta krajevne skupnosti in KK SZDL je pokazal, da se večji del vprašanj, ki so pomembna za življenje krajanov in bodoči napredek v krajevni skupnosti rešuje skupno. Glede dela delegacij imajo pripombe, vendar menijo, da bo ta vprašanja v njihov prid rešil bodoči volilni zakon, kakor tudi vključitev samoupravnih interesnih skupnosti v občinsko upravo ob koncu letošnjega leta. Želijo si tesnejšo povezavo z delovnimi organizacijami, ki izkoriščajo gozdno bogastvo na območju te krajevne skupnosti. Viktor Dragoš

Preskrba v KS Kostelu

Najbolj pereč problem je na področju gostinstva, kar še posebej velja za osrednji del doline. Namreč, nikoli nisi siguren, da boš lahko popil kozarec vina, kaj šele, da bi dobil kaj za napolnitev lačnega želodca. Še najbolj pa je porazno ob nedeljah, ko si se prisiljen odpeljati proti Brodu, pa še tam je velika žalost. Še posebej se vse to zdi človeku neverjetno, ko vidi kako polna je dolina v poletnih mesecih, različnih obiskovalcev, ki si želijo okopati v Kolpi ali ogledati to prelepo, a žal neizkoriščeno dolino. Zatorej, ta dolina nujno potrebuje primeren gostinski objekt in upamo, da se bo našel nekdo in zapolnil to vrzel.

Tudi na področju trgovine ni najboljše in bi bila dobrodošla še kakšna trgovina, recimo, privatna. Zagotovo bi se na ta način povečala ponudba blaga oziroma izboljšala splošna preskrba.

Na območju kostelske doline ni enega krojača, čevljarja, peka, RTV mehanika, človeka, ki bi popravil pralni stroj, itd., da ne naštevamo naprej. Za tiste, ki imajo na tem področju, kakršenkoli interes, so zares velike možnosti.

Verjetno bi morala KS, pripraviti podroben program potreb in to ponuditi vsem, ki so zainteresirani za kakršnokoli dejavnost.

Franc Cimprič

Slovesnost na Trati

29. oktobra je bila na Trati pri Kočevju slovesno odkrita prenovljena cerkva Corpus Christi in staro opuščeno pokopališče v spominski park.

Dogodek, ki je doživel precej medijske pozornosti, je pomemben predvsem zato, ker so pri obnovi družno sodelovali tako člani gradbenega odbora kot kočevski župnijski urad, ki je z obnovitvenimi deli pravzaprav tudi začel. Najzaslužnejša za obnovo sta predsednik gradbenega odbora Rajko Jenko in kočevski dekan Božidar Metelko. Obnova in sama slovesnost ob otvoritvi predstavljata tudi svojevrsten mejnik v odnosih do nekdanjih prebivalcev Kočevske, to je Kočevskih Nemcev, ki čutijo 600-letne korenine v tem prostoru in so ob tej priložnosti bili na Kočevsko prvič uradno povabljeni, odkar so leta 1941 zapustili te kraje. Vse to kaže na postopno odstranjevanje predsodkov in ideoloških barier, ki so se postavile med nekdanje in sedanje prebivalce Kočevske.

Saj ne da bi morali pozabiti preteklost, vendar o njej bo objektivno oceno iz časovne distance dala le zgodovina. Predstavnik svetovne delovne skupnosti Kočevjarjev iz celega sveta, ki so se doslej srečevali v Celovcu, je kočevski župan povabil, naj srečanje organizirajo v bodoče tudi na Kočevskem. Svečano odkritje dveh spominskih plošč v slovenskem in nemškem jeziku, na eni so pomembni podatki oziroma zgodovinski mejniki Kočevske, na drugi pa imena pokopanih, so odkrili kočevski župan Alojz Eržen ter gospoda Herbert Krauland in Hermann Pettschauer, bivši in sedanji predsednik svetovnega združenja nekdanjih Kočevjarjev s sedežem na Koroškem. Slovesnosti, ki se jo je udeležilo veliko prebivalcev Kočevske in tudi, kot že rečeno, predstavniki Kočevskih Nemcev, se je končala s peto mašo, ki jo je vodil nadškof dr. Alojzij Šuštar s somaševanjem duhovnikov ter petjem Kočevskega zbora in Noneta Rog. M. S.

Foto: Tone Jakše

In beseda je dala besedo

Po končani slovesnosti na Trati, ki pomeni prvo povojno uradno skupno akcijo s Kočevjarji, sem se srečal s predsednikom Združenja Kočevjarjev na Koroškem, gospodom dr. Viktorjem Michitschem, ki je bil nekoč doma v Gotenici, sedaj pa živi v Beljaku. Njegov iskren pogled in topla beseda sta poskrbeli za primerno prijateljsko vzdušje.

Gospod Michitsch, kaj vas je po tako dolgi odsotnosti pripeljalo v Kočevje? Je bil vzrok le slovesnost na Trati ali kaj drugega?

Danes je za nas Kočevjarje zgodovinski dan. Skupaj smo odkrili spomenik, ki pričča, da so tu nekoč živeli Kočevski Nemci. Današnji dan pomeni tudi konec medsebojnega nezaupanja in začetek zблиževanja in razumevanja.

Videti je, da ste zelo navezani na svojo nekdanjo domovino. Kaj pogloblja to nagnjenost in ljubezen do tega kraja?

Domovina ni samo dežela, košček zemlje — domovina je tudi jezik, pesem, literatura, cerkveni praznik... Z nenehnim negovanjem naše zgodovinske tradicije, ohranjamo našo »domovino brez zemlje«.

Kako negujete medsebojne vezi in vezi s Kočevjem?

Ker smo razseljeni skoraj po vsem svetu, smo za utrjevanje medsebojnih vezi organizirali

različna združenja v Ameriki, Kanadi, Avstraliji, Nemčiji in Avstriji. Prek njih skrbimo za redna vsakoletna srečanja, kulturne dneve, seminarje. V nekdanje naše Kočevje pa smo doslej prihajali bolj individualno; nekateri so bili tu že večkrat, drugi pa smo čakali na današnji dan.

Kaj pričakujete od današnjega dogodka?

Danes je bil narejen velik in pomemben korak. Ta dan pomeni začetek novega obdobja. Ob spominskem grobu naših prednikov želimo zaživeti drugačno življenje — življenje miru, prijateljstva in sprave. Ta kraj je zgodovinsko mesto naših staršev in dedov. Veže nas skupna zgodovina, stara nad 600 let. Današnji dan je simbol sodelovanja, je tudi znamenje drugačnosti in naprednosti vse slovenske družbe.

S prijeto zavestjo, da nas je po 45. letih le obiskal razum in človeška strpnost, da smo vendarle začeli odstranjevati različne predsodke in ideološke prepreke in se tako končno zavedati svojega dolga do naše kulturno-zgodovinske preteklosti, sem se poslovil od svojega nadvse gostoljubnega in zanimivega sogovornika, ki kljub 48-letni odsotnosti in druge narodnosti, še vedno obvlada slovenski jezik.

Ive Stanič

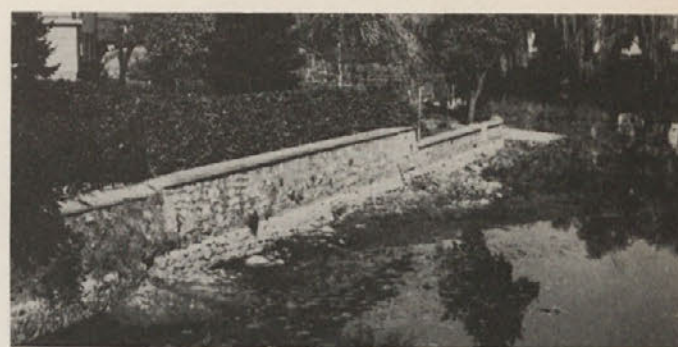

Foto: Primc

Naše okolje

V Kočevskih novicah smo objavili razpis na temo »Naše okolje«.

Pričakovali smo precejšen odziv prebivalcev Kočevske, saj vemo, da je skrb za okolje v zadnjem času vedno bolj prisotna ter strah pred zastrupljanjem in uničenjem okolja vedno večji.

Ko smo se v oktobru odločili za pregled prispelega materiala, pa smo bili kar razočarani. Ugotovili smo, da so se na razpis odzvali le trije avtorji: Vesna in Miha Briški iz Kočevja ter Ivan Kuzma iz Mozlja, ki so poslali skupaj 16 fotografij. Od članov Kluba Diana pa sta sodelovala še Marko Figar in Janez Konečnik. Ker za primerno zapolnitev prostora v Likovnem salonu potrebujemo vsaj 30 fotografij, pa tudi zaradi ve-

likih stroškov za izdelavo in postavitve takšne razstave, smo se odločili, da razstave ne pripravimo.

Material, ki je prispel na razpis, je sicer možno uporabiti za druge namene (objava v Novicah ali pa za sestavni del kako drugače zastavljene razstave o ekologiji), zato trud avtorjev ni bil čisto zaman.

Nam pa kljub temu ostaja dolžnost, da se avtorjem zahvalimo za sodelovanje in jim vrnemo njihova dela.

Naš namen je bil dober, vendar bo očitno potrebno počakati na kakšen primernejši trenutek.

Toda, ali ne bo takrat že prepozno?!

Za Klub »DIANA«
Janez Konečnik

Brezhibno vozilo je varno vozilo

V mesecu oktobru je bila organizirana akcija — pregled motornih vozil. Pregledi so bili na avtobusni postaji, GG TGV in Avto Kočevje.

Pregledano je bilo 180 vozil, posebna skupina pa je opozarjala na nepravilno parkiranje in pravičen prehod pešcev prek ceste.

Žal moramo povedati, da je bila skoraj polovica vozil s tehničnimi napakami, kar je zelo zaskrbljujoče. Napake so bile na krmilnem in zavornem mehanizmu, na gumah, svetlobnih in telesih, kakor tudi na karoserijah. Vse našteje napake so zelo nevarne za varno vožnjo.

Manjkala je tudi obvezna oprema vozila. Ugotovili smo, da veliko voznikov ne uporablja varnostnega pasu.

Skupina, ki je hodila po mestu in opozarjala na nepravilno parkiranje, je tudi ugotovila veliko napak. V križišču: na Roški cesti, nasproti Gasilskega doma, vozniki parkirajo na pločniku. Vedeti pa moramo, da je to tranzitna cesta — obvoznica za tovornjake. Tako ozka cesta, in parkiran avto na pločniku, prisili pešca da stopi s pločnika in gre po cesti. Ravno tak primer je parkiranje pri gostišču Lovca in sosednjem bifeju

Saša. V tako ozkem in nepreglednem križišču, zmanjšujejo parkirana vozila vidljivost. Zavedati bi se morali, da taka parkiranja povzročajo posredno ogrožanje ostalih udeležencev v prometu.

V diskusiji je bil izražen tudi problem — hoja pešcev in kolesarjev izven naselja Kočevje—Livold, Kočevje—Stara cerkev. To je posebej nevarno ob zmanjšanju vidljivosti (dež, sneg, v mraku in ponoči). Vsi tisti kolesarji, ki nimajo luči in odbojnega stekla, kakor tudi pešci, ki nimajo kresničke ali vsaj svetlega oblačila, se nam zdijo, kot da bi hoteli iti v smrt!

S tem početjem ne ogrožajo samo sebe, temveč vse udeležence v prometu. Čeprav je z zakonom določeno, da morajo biti osvetljeni, pa šoferji prosijo, da naj to opozorilo vzamejo na znanje.

Akcije pa ne bi mogli sami tako strokovno izvesti, če ne bi sodelovali: Postaja LM, AMD, del. organizacija TGV, AVTO Kočevje, posestvo Snežnik in ZŠAM. Vsem sodelujočim se lepo zahvaljujemo. Upamo, da bodo v prihodnje te pomanjkljivosti odpravljene.

ZŠAM Kočevje

Komunalno podjetje
KOMUNALA Kočevje

OBVESTILO

Komunalno podjetje KOMUNALA Kočevje obvešča občane, da imamo v peskokopu Mozelj na zalogi večjo količino nasipnega materiala slabše kakovosti. Da bi zagotovili nemoten potek proizvodnje, nudimo občanom nasipni material slabše kakovosti brezplačno. Nakladanje in prevoz je možen samo s proizvodnimi sredstvi KOMUNALE Kočevje. Storitve nakladanja in prevoza zaračunavamo po veljavnem ceniku.

Za vse informacije se obračajte na tajništvo KOMUNALE Kočevje, telefon 851-260.

Na trinajsti rojstni dan, 8. novembra, bistveno povečujemo območje, kjer nam lahko prisluhnete.

Še nikoli nismo bili višje. Na Krimu smo postavili nov, močnejši oddajnik, ki pošilja naš program mnogo dlje kot doslej. Že znanima frekvencama 102,4 in 105,1 MHz smo dodali tretjo: valovi našega radia se slišijo tudi na 100,2 MHz. Poslej smo mnogo glasnejši. Zanimivi in aktualni pa smo že tako ves čas. Trinajst let.

Slišala nas bo celotna ljubljanska regija, Gorenjska, Zavsavje, večina Dolenjske, Notranjske. Oddajamo vsak delovnik od 6.00 do 20.00, v soboto od 8.00 do 19.00, v nedeljo in ob praznikih pa od 12.00 do 19.00 ure.

Radio »Glas Ljubljane«

IZ ŠOLSKIH AKTIVNOSTI

Bila sem na Triglavu!

»Šli bomo na Triglav,« mi je šumelo v ušesih. Hkrati me je zaskrbelo: »Bom zmogla?« Očka je povedal, da bo Združenje šoferjev in avtomobilih Kočevje organiziralo pohod na Triglav. Prijavljencev je bilo kar 100! ZŠAM je povabilo svoje družinske člane.

V soboto, 26. avgusta 1989 smo se zbrali na avtobusni postaji v Kočevju. Peljali smo se z dvema avtobusoma. Malo pred odhodom se je vliel dež. V avtobusu smo se spoznavali in čudili drug drugemu: »Kaj tudi vi greste?«

Bili smo zares pisana družina. Še celo moja tovarišica razredničarka je bila z nami!

Med vožnjo do Pokljuke nas je še nekaj časa spremljalo deževno vreme in močno smo dvomili v uspešnost pohoda. Izstopili smo na Rudnem polju in se okrepčali. Nato smo oprtali vsak svoj nahrbtnik in se napotili proti Vodnikovi koči. Vzpenjali smo se počasi, mimo nas pa so se podile meglice. Pri Vodnikovi koči smo se odpočili in pomalicali. Kmalu smo se napotili naprej. Dan je bil hladen in ves meglen, skozi meglo je rahlo pršilo.

Veliko vztrajnosti in napora smo potrebovali, da smo prišli na Kredarico. Tu smo prenočili.

To noč so nebo parale strele in v skalah je odmevalo močno

grmenje. Dežne kaplje so udarjale v okenska stekla, in veter je ropotal s polknicami. Med prebujanjem ob takem grmenju me je močno zaskrbelo — če bomo lahko jutraj šli na Triglav.

Zbudilo nas je sončno jutro. Pred seboj smo gledali mogočen Triglav. S pogledom na skale in z mislijo, da moraš do vrha, je nekatero postalo strah. Potem smo dejali drug drugemu: »Saj vendar hočemo na vrh!« Močna volja je premagala vse. Korak za korakom, prijemi za jeklene kline, ponujena roka planinca. Vse to nam je pomagalo, da smo uspeli. Z vrha Triglava je bil čudovit razgled. Videli smo Jadransko morje, dolino Trente, megleno pregrinjalo nad Bohinjskim jezerom, domačo vas župnika Aljaža in še bi lahko naštevale.

Vsi, ki smo bili prvič na Triglavu, smo prestali »planinski krst« ob Aljaževem stolpu.

Po premagani poti na vrh nas je čakal še spust do kočice Planika, in dalje do avtobusov. Dan je bil poln sonca in vedrine, ki smo jo čutili tudi mi v naših srcih.

Na vsakem obrazu je bilo zadovoljstvo. Utrujeni, vendar veseli, smo se vozili proti domu.

Spomin na mogočni Triglav in naš vzpon je ostal v naši zavesti in na filmskih trakovih.

Petra Rački

6.g razred

OŠ Zbora odposlancev Kočevje

Razmišljanja mladih ob občinskem prazniku...

Ob 3. oktobru — našem občinskem prazniku — smo učenci vozači v ponedeljkovem varstvu razmišljali o tem, kaj bi morali napraviti delovni ljudje v naši občini za naš lepši jutri. V razmislek vam navajamo nekatera svoja razmišljanja:

Želim si, da bi v naši občini zaposlili vse ljudi, ki so nezaposleni, zgradili naj bi veliko novih stanovanj, asfaltirali ceste in obnovili stare šole.

Jože Tomec, 5. razred

V naši občini bi morali bolj poskrbeti za prometno varnost. Želim si, da bi imeli po vaseh primerne prostore za različne glasbene in športne prireditve in da bi imela vsaka vas tudi trgovino.

Boštjan Ožanič, 6. razred

Bolj bi morali poskrbeti za čisto okolje. Ob cestah naj bi bili primerni koši za smeti.

Pavel Malnar, 7. razred

Rad bi, da bi v Osilnici razširili tovarno LIV.

Martin Kovač, 7. razred

Učenci OŠ Vas Fara

DOPISUJMO V NAŠE GLASILO!

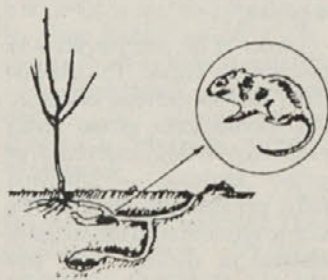
Praktični nasveti

Voluhar

Voluhar objeda korenine sadnega drevja, zato je eden najnevarnejših škodljivcev v sadnem vrtu. Poznamo več različnih vrst, ki se med seboj razlikujejo po barvi, velikosti ter okolju, kjer živijo. Od podgan in miši se ločijo po tem, da imajo bolj zavaljeno telo, krajšo in širšo glavo ter kratek rep. Rep je vedno krajši od telesa. Telo je dolgo okoli 15 cm in prekrito s temnorjavo do črno barvo.

Veliki voluhar (*Avricola terrestris*) povzroča pri nas največjo škodo. Najraje živi v ilovnatih tleh, kjer si naredi cel sistem rogov z več izhodi. V peščениh tleh se mu rovi zasipavajo. Rovi se razlikujejo od krtovih, ker so nekoliko večji in ovalne oblike. Narito zemljo pušča ob rovu in jo ne nariva v večje krtine. Samica kotič 3—6-krat na leto po 4—6 mladičev, ki so že jeseni sposobni za razmnoževanje.

Voluhar objeda nadzemne in podzemne dele rastlin. Najprej se loti korenin jablan na šibkih podlagah (M27, M9), nato na srednje bujnih podlagah (MM 106), sejancev hrušk in končno tudi ostalih sadnih plemen. Največjo škodo dela konec zime, ko mu zmanjka hrane iz zaloga.

Zatiranje voluharja

Poznamo veliko načinov zatiranja voluharja, vendar je ponavadi uspeh le delen. Na plantažah so dosedaj uporabljali zelo strupen Endrin. Njegova uporaba je sedaj prepovedana, zato bodo tudi tu morali misliti na ostale načine zatiranja:

— v rove nastavimo strupene tablete (fostoksin, polytanol) ali zastrupljene vabe (jabolko, korenine radiča, zelene, korenje). Vabe namažemo s strupom (delaj z rokavicami!) in jih nastavimo zgodaj pozimi v naseljene rove.

— v nasad privabimo naravne sovražnike voluharja: ptice ujede in podlasice. Ujedam postavimo stojala v obliki črke T, kamor bodo sedle in prežale na voluharje. Stojala morajo biti višja od drevesnih krošenj. Podlasicam nastavimo kupe kamenja ali drv za gnezdo;

— preganjajo ga tudi kune, lisice, jazbec, psi, mačke, ježi in vidre;

— v rove napeljemo izpušne pline;

— tla poškopimo z žvepleno apnenno brozgo;

— v rove nalijemo tekoče žveplo in ga zažgemo;

— v rove nalijemo jedilno olje, ki mu zamasti kožuh, zato se izseli;

— blizu dreves posadimo križnolistni mleček, črni ribez, sončnice... Vonj teh rastlin ga odganja;

— ob sajenju damo med korenine česen, čebulo, razpadajoče ribe, naftalin, zdrobljene veje bezga. Njihov vonj ga odbija;

— med korenine lahko zamešamo tudi črepinje, stekleno volno, trnje, bodečo žico;

— okoli korenin zakopljemo prazne steklenice, tako da ležijo poševno in so do polovice zasute. Veter povzroča zvok, ki voluharja moti;

— blizu korenin zapičimo v zemljo elektronski preganjalec voluharja;

— pozimi se najraje zadržuje pod kupi hlevskega gnoja ali drugih odpadkov, zato ne smemo drevo zasuti z gnojem;

— sadna drevesa sadimo v žičnate koše iz pocinkanega žičnega pletiva ali v mrežaste vreče iz PVC pletiva. Odprtine naj ne bodo večje od 1,5 cm. Pletivo na vrhu sklenemo, tako da voluhar ne pride med korenine iz vrha.

Ana Zidarič

Predstavljamo vam...

TEREZIJA KNAVS

poje v domači cerkvi v Koprivniku.

Težko življenje jo je iz rodne Prekmurja vodilo v svet za boljšim kruhom. Prepotovala je velik del Slovenije, videla in doživela je mnogo, svoj drugi dom pa si je ustvarila prav tu na Kočevskem. V Lazih pri Koprivniku, kjer prav nič ne more skaliti samote in miru, je našla svojo srečo. In tu je začela Terezija tudi pesniti. Po naravi je zelo čustvena in takšne so tudi njene pesmi: ljubezenske, domovinske, žalostinke. Vse svoje pesmi tudi zapoje, saj ima Terezija izredno lep glas. V mladih letih se je hotela celo poklicno ukvarjati s petjem kot operna pevka in je že bila na tem, da se vpiše v šolo v Trzinu. A usoda je hotela drugače. Vabili so jo že v Nonet Rog, pa pravi, da je predaleč od Lazov do Kočevja in je preveč zaposlena s svojo domačijo. Vseeno pa rada za-

vedno spominjajo dne pred 11 leti, ko so se smrtno ponesrečili štiri mladi jamarji v jami Bilpa. med njimi je bil tudi Terezijin sin. Takrat je zapisala tole žalostinko:

(Nevenka Nimac)

I.

*Bil je dan, ko je Kočevje žalovalo
bil je dan, ko naši fantje v Bilpi za vedno so ostali
to je bil dan, žalosti dan.*

*Šli v jamo Bilpo so naši mladi jamarji a vrnili
se niso in spomin na njih ostal nam je grenak.*

II.

*Ko pridemo očetje in matere sedaj na grobove,
po licih grenke solze nam teko, ko bi sinovi naši
zdaj to znali, kako za njih nam je težko.
Šli v jamo Bilpo so...*

III.

*To bil je dan trpljenja in žalosti, to bil zares
prežalosten je dan, to bil je dan, ko je Kočevje žalovalo.
Šli v jamo Bilpo so...*

Jesenski športni dan

Ob občinskem prazniku, 3. oktobru, smo imeli športni dan. Vsi učenci smo se zbrali na igrišču pred šolo v Fari. Najprej smo tekmovali v krosu. Pričeli so učenci iz prvega in drugega razreda, ki so imeli najkrajšo progo. Deklice iz petega in šestega razreda smo tekle kilometer in pol. Tek je bil naporen. Na cilj sem pritekla četrta. S svojim rezultatom sem bila zadovoljna.

Po malici smo tekmovali v športnih igrah. Pridružili so se nam nekateri učenci iz OŠ Brod na Kolpi. Tekmovali smo v namiznem tenisu, šahu in nogometu. V šahu smo zmagali mi, v namiznem tenisu pa so bili

gostje boljši. Najbolj smo boderili dečke, ki so igrali nogomet. Tudi to tekmo so dobili naši dečki. Po končanih tekmovalnih smo se zbrali pred šolo, kjer je tovariš razglasil rezultate. Ker smo bili utrujeni in žejni, smo odšli v šolsko kuhinjo na čaj in sok. Učence in tovariša z Broda pa smo povabili na skromno zakusko.

Okoli enih smo odšli bližnji učenci domov, vozači pa so počakali šolski avtobus. Mislim, da je bil športni dan zanimiv, predvsem pa koristen.

Mojca Jakšič, 5. razred
Literarno-dopisniški krožek
na OŠ Vas Fara

Komunalno podjetje KOMUNALA Kočevje

OBVESTILO

Glede na vprašanja uporabnikov komunalne energetike podajamo dodatno obrazložitev načina plačevanja storitev in finansiranja, ki nastaja tekom leta in kurilne sezone.

Plačilo storitev za dobavo toplotne energije poteka vse leto in je akontacijsko iz razloga, da se razbremenijo gospodinjstva povečanih stroškov v kurilni sezoni. Akontacija za mesec julij, avgust in september služijo za delno pokrivanje stroškov v mesecih oktober, november in december. V nadaljevanju kurilne sezone pa poteka način kritja stroškov obratno in sicer plačila akontacij za april, maj in junij pokrivajo povečane stroške komunalne energetike v mesecih januar, februar in marec.

Iz šolskih klopi • Iz šolskih klopi • Iz šolskih

• V petem razredu je bil pri zemljepisu vprašan Robi. Na vprašanje, kje leži Jugoslavija je odgovoril: »Na zemljevidu, tovarišica.«

• »Zakaj je osnovna šola brezplačna?«
»Ker so učenci brez plač.«
»Ker starši ostajajo brez plač.«
»Ker učitelji nimajo plač.«

Skrb za spominska obeležja

Lahko rečem, da učenci OŠ Struge zelo lepo skrbimo za spominska obeležja NOB.

V Strugah imamo 2 spomenika padlim borcem. Eden je v neposredni bližini šole. Sestavlja ga velika spominska plošča z napisom imen padlih. Ta se konča z obrisom Triglava in veliko, rdečo petokrako zvezdo. Do nedavnega je bil pred ploščo prostor, namenjen cvetlicam in veliki petokraki zvezdi iz mahu, ki so ga nabrali učenci. Pod vodstvom tovarišic so učenke zvezdo lepo oblikovale. Zdaj, po obnovi naše šole, pa so tudi ta prostor spremenili — tlakovali so ga s kamnitimi ploščicami. Tako je zdaj več prostora za lepe šopke in za komemoracije ob spominskih dnevih.

Drugo spominsko obeležje pa je na vaškem pokopališču.

Tu učenci prižgejo svečke in včasih pripravijo tudi majhno komemoracijo.

Tudi letos so učenci pripravili program. Zvrstile so se deklamacije, učenci so prebrali nekaj sestavkov; skratka, bilo je veliko zanimivosti, vse skupaj pa je čudovito povezoval naš šolski zbor z lepimi, vendar žalostnimi pesmimi. Na koncu je vsak od učencev skupaj s tovarišicami prižgal svečko in jo položil ob spominsko ploščo v spomin na padle. Bilo je zelo lepo videti, kako so tudi najmlajši, ki še ne razumejo pojma svobode, spoštljivo zrlji na tablo z imeni.

Po tej komemoraciji so se razšli, vendar jim je v srcih nekaj ostalo: Hvala vam, padli, za vse, kar ste nam zadobili!

Katja Gregorič

Pri cerkvi 13a

61313 Struge

Letošnja zgodnja jesen nam je namenila obilo sončnih dni. Enega izmed njih so izkoristili tudi cicibani in ga izbrali za praznovanje jeseni. Na dvorišču enot Kočevskega vrta so pripravili razstave jesenskih pridelkov, prave tržnice, kjer so pridelke prodajali in kupovali, iz njih kuhali ali pa izdelovali različne izdelke. Posladkali so se tudi s kostanjem, ki so si ga sami spekli.

ŠPORT IN ŠAH

Športna rekreacija

Večkrat so bile že predstavljene športne organizacije, ki delujejo pretežno na področju tekmovalnega športa, manj pa je bilo prikazano drugo torišče dela, športna rekreacija.

Zajetno število organizacij, ki izvajajo športno dejavnost, večji del s sedežem v Kočevju pa skoraj vsaj po ena v vsaki krajevni skupnosti, daje veliko možnosti za vključevanje občanov v aktivnosti, ki jih organizirajo. Tudi paleta športov je tako različna, da si vsakdo lahko najde kaj primernege zase. Nekatere od navedenih organizacij so usmerjene bolj v tekmovalno dejavnost, večina pa izvaja športno rekreacijo. Sicer pa je težko potegniti ostro ločnico med rekreacijo in tekmovalnim športom, zato lahko rečemo, da vse organizacije s svojim delom prispevajo delež k razvoju športne rekreacije. Največ možnosti za aktivno sodelovanje imajo mlajši občani, saj so jim vrata odprta v vseh organizacijah, seveda, če je le dovolj interesa in resnosti za sodelovanje. Veliko pa je možnosti tudi za starejše.

In kaj organizirajo in izvajajo športne organizacije? Poleg rednih ur treningov in rekreacijskih vadb organizirajo društva razne športno rekreativne manifestacije, prireditve, tekmovanja in tečaje. Kontinuirano, skozi daljše obdobje potekajo občinske lige v malem nogometu, košarki, kegljanju, streljanju z zračno puško, v določenih panogah se izvajajo

sindikalne športne igre, odprta občinska prvenstva se organizirajo v tenisu, atletiki, smučanju (veleslalom in teki), šahu, bridgeu in še v kakšnem drugem športu, občasno se organizirajo razni turnirji, največ jih je seveda v malem nogometu, sò pa tudi v drugih panogah, izvedejo se razni teki, kot na primer tek kočevskega zbora po ulicah Kočevja, tek v Osilnici, mali maraton od Broda na Kolpi do Osilnice, s čolni se lahko občani udeležijo turističnega maratona po Kolpi, tisti, ki radi hodijo, se lahko udeležijo pohodov in izletov v planine v organizaciji Planinskega društva, ob 27. aprilu se tradicionalno organizira pohod nekam po Kočevski in še in še. Društva organizirajo tudi razne tečaje, kjer lahko občani pridobijo razna znanja; tako smučarji organizirajo tečaje za alpsko smučanje in teke, KŠD Tone Ožbolt iz Osilnice organizira tečaj čolnarjenja na divji vodi, Teniški klub organizira tečaje tenisa. Poleg organiziranih akcij in vodenih vadb je veliko možnosti tudi za individualno ali skupinsko neorganizirano dejavnost, saj so v večini vsi objekti odprti in dostopni ves čas (izjema so telovadnica), razen seveda v času, ko se na njih izvaja organizirana vadba ali v času tekmovanja. Za uporabo nekaterih objektov je treba plačati igralnine (kegljišča, tenis igrišča, smučišče), za večino pa je uporaba brezplačna (npr.: košarkarska igrišča, odbojgarsko igrišče, ba-

linišča, pomožno nogometno igrišče, rokometno igrišče, igrišča v naseljih in drugih krajih izven mesta Kočevja). Možnosti je torej precej.

Marsikaj se dogaja tudi na »podeželju«. Tam, kjer je društvo, je dejavnost malo bolj bogata, kjer društva ni, je aktivnosti malo manj, kar pa ni pravilno, saj ponekod veliko izpeljujejo tudi brez formalne organizacije.

In katere redne rekreativne dejavnosti potekajo v Kočevju?

TVD Partizan Kočevje organizira rekreacijo v:

— aerobiki, vsako sredo, gimnastika ob glasbi, ples (vodeno)

— rekreacija za ženske, vsak ponedeljek, splošna vadba, igre z žogo (vodeno)

— nogomet starejši člani vsak četrtek, igranje malega nogometa

— košarka za mlajše člane, vsak torek, igranje košarke 3:3 ali na celo igrišče

— košarka za starejše člane, vsako sredo, igranje košarke 3:3 ali na celo igrišče

— odbojka za starejše člane, vsak petek, igranje odbojke

Rekreacija Karate kluba Kočevje:

— rekreativna vadba za vse, vsak torek — vaje gibljivosti, dihalna gimnastika, vaje iz yoge (vodeno)

Tenis:

— igranje tenisa pozimi v telovadnici, vsako nedeljo (rezervacije ur)

ŠSD SŠTUD:

— rekreacija za dijake SŠTUD vsak ponedeljek in petek

ŠSD PIONIR:

— rekreativne dejavnosti za učence, različni športi, o terminih vadbe so učenci obveščeni v šoli

Delovne organizacije:

LIK Kočevje, Elektro Kočevje, SOZD GK imajo redne rekreativne ure v telovadnicah za svoje delavce

Kegljanje:

— redne rekreativne ure na kegljišču imajo razne organizacije in delovne organizacije

Dviganje uteži — odprto za individualno vadbo

Veliki telovadnici sta v celoti zasedeni od 7. ure zjutraj do 22. ure zvečer, prostih je še nekaj terminov v malih telovadnicah, kjer pa so možnosti za vadbo omejene le na športe brez žoge (gimnastika, atletika, namizni tenis in podobno). (C.A.)

Rekreacijska skupina Karate kluba

Že v septembrski številki Novice je bilo objavljeno, da Karate klub Kočevje pripravlja tečaje, namenjene odraslim.

Po dogovoru z ljudmi, predvsem iz Ljubljanske banke, ki so se temu odzvali, pa se je pokazala težnja po drugačni izpeljavi rekreacije za odrasle. Opuštili smo misel o tečajih, uvedli pa kontinuirane treninge rekreacije skozi celotno šolsko leto, ki naj bi se prekinili le v času letnih dopustov, z začetkom novega šolskega leta pa bi se zopet nadaljevali.

Treningi so prilagojeni odraslim, ne glede na spol, starost in fizične sposobnosti. Poudarek je na razgibavanju celotnega telesa, vključene pa so tudi vaje iz joge, dihalne gimnastike in na koncu še relaksacija mišic. Skupek vseh vaj pripomore h krepitvi celega telesa ter ohranjanju zdravja in vitalnosti.

Rekreacija za odrasle je že v teku — treningi so vsak torek od 20.—21. ure v domu telesne kulture. Trenutno ga obiskujejo predvsem uslužbenke iz Ljubljanske banke, vabimo pa tudi ostale občane. Rekreacijo lahko obiskujete posamično ali pa skupinsko iz kolektivov. Vse informacije lahko dobite pred treningom ali po telefonu na številki 851-756.

Marjan Kužnik

Pomoč mladim šahistom

Pionirjem iz šahovskega krožka so priskočili na pomoč starejši šahisti. Mentorstvo nad ekipo mlajših pionirjev so prevzeli: Marko Ofak strokovno pomaga in svetuje Andreju Janši, Stane Podkoritnik Darku Bruncu, Franci Gornik Franciju Muhiču in Mirko Čuk Mitji Miheliču. Ekipo mlajših pionirk pa je prevzel Samo Žilevski. Starejši se vedno bolj zavedajo, da je bodočnost šaha v mladih, zato so se odločili, da jim posredujejo svoje bogate izkušnje in znanje.

Mladim pionirjem je na pomoč priskočilo tudi podjetje SGP Zidar Kočevje. Podarilo jim je štiri prenosne šahovske komplete z urami. Pionirjem preostane tako le trdo delo. Le z rednimi treningi, tekmovanji in obvladovanjem teorije pri svojih mentorjih, se bodo lahko solidno pripravili na republiško prvenstvo, ki bo naslednje leto, meseca maja, v Kočevju. I. S.

Naše cenjene potrošnike

OBVEŠČAMO,

da bo veleblagovnica NAMA Kočevje pred novoletnimi dnevi odprta naslednje sobote:

9. 12., 16. 12., 23. 12. 1989 od 7. do 19. ure, ter dne 30. 12. 1989 od 7. do 15. ure.

Pridite, izberite in videli boste, da vam ne bo žal!

NAMA Kočevje

14. oktobra 1989 je občinska konferenca ZRVS Kočevje organizirala tradicionalno odprto prvenstvo v vojaških veččinah. Prvenstvo je bilo organizirano v okviru praznovanja občinskega praznika in dneva slovenske državnosti. Udeležilo se ga je 10 tričlanskih ekip iz občin Kočevje, Ribnica in Delnice. Zmagala je ekipa TO 6102 v sestavi Bojan Ciglič, Leon Mihelič in Igor Marinčič, vsi člani ZRVS Kočevje. (p. 8.)

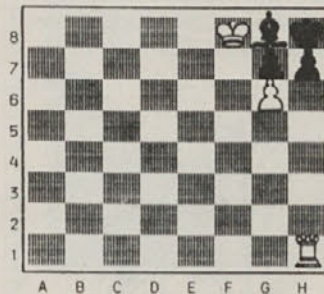
Šahovski kotichek Atletika

Kotichek, ki bo odslej naprej stalna rubrika, je namenjen ljubiteljem šaha. V vsaki številki bomo objavili po en šahovski problem, v naslednji pa rešitev in nov problem za reševanje. Prvi je nekoliko lažji.

Št. 1

Beli: Kf8, Thl, g6 (3)

Črni: Kh8, Lg8, g7, h7 (4)

Beli matira črnega v dveh potezah.

V okviru krajevnega praznika je kostonjeviški Partizan organiziral tradicionalni 9. tek po ulicah dolenskih Benetk. Množičnega teka se je udeležilo 326 tekmovalcev iz vse Slovenije, med njimi tudi dva iz atletskega kluba Kočevje, Petra in Franc Kocjančič. Oba sta tekla na progi dolgi 4000 m, na kateri je Petra dosegla 1. mesto med mladinkami, Franc pa 2. mesto med starejšimi veterani.

Atletski klub

Prodajna ZMAJA Viktor Kobola, Šalka vas 173

Oglase sprejemamo do 10. v mesecu

ZAHVALA

Ob prerani izgubi najinega moža in očeta

STANETA MARKOVIČA

se iskreno zahvaljujem za izraze sožalja, za darovano cvetje, za izkazano vsestransko pomoč vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sosedom, sovaščanom Mačkovca, OOS Trikon, SDK, Zdravstvenemu osebju za nego v času boleznih, godbi na pihala, pevcem in g. župniku za opravljeni obred.

Žena Pavla in sin Tomaž v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, sina in brata

IVANA TRATNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vaščanom Mačkovca, ki so nam izrazili pisna in ustna sožalja, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala DO Avto-Kočevje, DO Trikon, Lovski družini Mala gora, Gasilskemu društvu Livold, pevcem, g. župniku za poslovilni obred, tov. Grabrijanu in tov. Korelcu za poslovilne besede.

Žalujoči: žena Marija, sinova Janez in Klemen, mama in oče, sestra Angelca in Stanka z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice in praprababice

ANGELE HOČEVAR

se iskreno zahvaljujem dr. Boldanovi za pomoč in lajšanje bolečin, g. župniku za poslovilne besede, pevkam noneta ROG, sosedom, vsem prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

Velika izbira kvalitetne modne konfekcije za mlade po nizkih cenah. Se priporočamo!

Prodajalna
Metka
za Humcem 9 v Dolenji vasi
vam nudi ugoden nakup otroške obutve, konfekcije, športnih izdelkov (nahrniki).

Oglasite se vsak dan od 8. do 19. ure in v soboto od 8. do 16. ure.

Metka Mihelič
Za Humcem 9
61331 Dolenja vas
tel. (061) 864-131

GREMO V KINO

Predvideni filmski spored od 25. 11. do 25. 12. 1989

PREMIERE:

NAZAJ V ŠOLE ameriška komedija

LEGENDA O ZLATEM BISERU hongkonški avanturističen

WALL STREET — MICHAEL DOUGLAS, CHARLIE SHEEN, OSKAR 88

DISKO MAFIJA ameriški glasbeni in kriminalka

POLICIJSKA AKADEMIJA V. del am. komedija

IZZIVALEC it. akcijski, v gl. vlogi Giuliano Gemma

PREGON MOŠKE BARABE ameriška akcijska komedija, dinamičen, atraktiven, odlični dialogi,

gegi in igralska zasedba. Film predstavlja ameriški hit! Bette Midler in Shelly Long v gl. vlogi

AJKULA IV. del ameriški triler

POD STRELI ameriški akcijski

LJUBITI NA ŠOLSKI NAČIN ameriški ljubezenski, najstniški

NINJA BOJEVNIKI ameriški karate

ZASVOJENA Z LUNO am. ljubezenska komedija, Sheer v gl. vlogi. Nagrade: 2 »Zlata Globusa«

»Srebrni medved« — Berlin 88, 3 »Oskarji«

PETEK 13 VII. del, nove horror avanture v sedmem a ne zadnjem delu

Slane in neslane

Uganka

Mirica, ali veš kaj je to? Ima sto zob in čuva velikega zmaja. Seveda ne veš. To je zadruga na mojih hlačah.

Oglas

Zamenjam malo rabljeno ženo, letnik 1930, za dobro ohranjeno taščo, po možnosti letnik 1950. Zamenjava proti doplačilu. Ponudba pod: »Starega zmaja za mlajšega zmajčka«.

Popotovanje od Itasa do Turjaške

Ti rečem, Frene, najlepše je takrat, ko grem iz šihta proti domu. V bifeju na avtobusni izpraznim pivo, pri Kajfežu obrnem en šnops, v hotelu likerček, v restavraciji dva deci belega, v Metki vinjak, v Nami viski, v kavarni travarico, v Škorcu konjak, pri Beljanu pa splashnem grlo še z eno pivčko. Več, jaz imam svoj cilj: živim in delam samo za te vsakdanje poti od šihta do doma.

En čao od Šlajsarja (Vinka)

TRIJE MOŠKI IN OTROK ameriška HIT-KOMEDIJA (francosko vezijo smo pri nas že videli), Tom Selleck, Steve Guttenberg, Ted Danson v gl. vlogi

EROTIKA: občasno ob nedeljah ob 21. uri reprize, med premierami pa bomo videli:

POPOLDANSKE STRASTI in FASCINATION s Samantha Fox v gl. vlogi

REPRIZE

GANGSTERJI NEŽNEGA SRCA it. franc. komedija

ENOROKI BOKSER hongkonški karate

VRNITEV TRINITE western

OTOK SMRTI, horror, Paul Lynch

DIVJI OTOK ameriški akcijsko avanturistični

DRUGI PROGRAMI:

vsak četrtek ob 20. uri poteka dijaški abonma, tudi za izven

vsako soboto ob 16. uri vabimo otroke in ostale ljubitelje na abonmajski ogled risanih filmov iz zbirnice jugoslovanske kinoteke (PINK PANTER, RUDNIK ZLATE RACE, POPAJ, BIKEC FERDINAND, MIKI in PLUTON, TRIJE PRAŠIČKI, ZAJEC DOLGOUHEC)

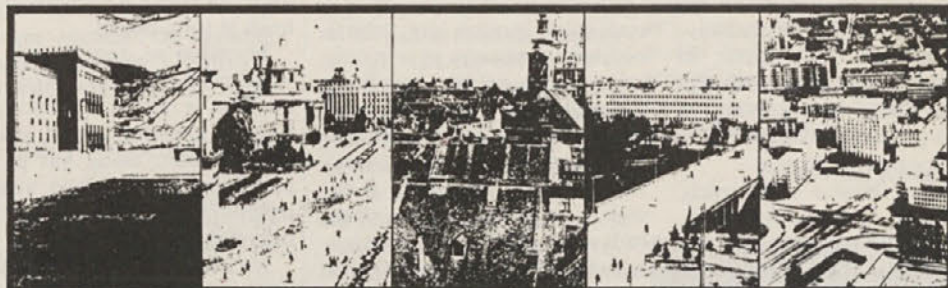
Vabimo tudi sindikate (priporočamo se tudi manjšim kolektivom), da organizirajo praznovanje DEDKA MRAZA v naši okrašeni dvorani, saj nudimo poleg DEDKA MRAZA še program po ugodni ceni in veliko možnosti za izbor tako raznovrstnega programa kot tudi ustreznega termina.

Dedka Mraza bomo dočakali v okrašeni dvorani in s naslednjim programom:

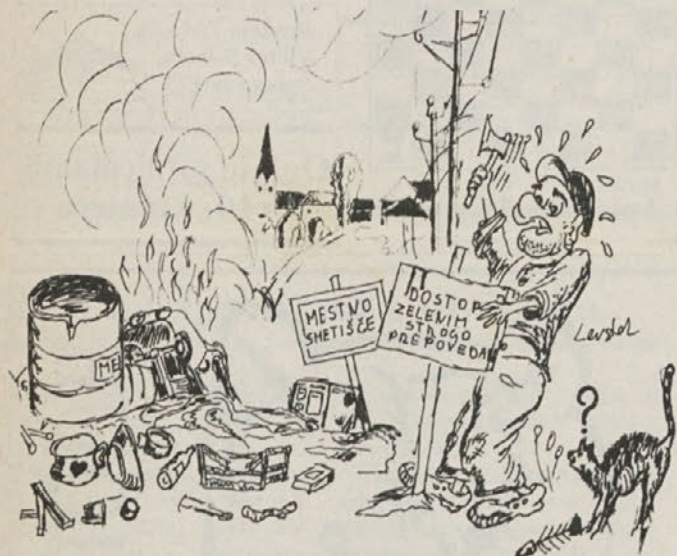
- risanke in animirani filmi:
- 20. do 30. 12. Smrkci prihajajo
- 22. do 23. 12. Trije prašički
- 28. do 30. 12. Mišek, veliki detektiv
- otroški film Maja in Vesoljček
- otroška igrlica Pika Nogavička (dijaki SŠTUD)
- glasbeni program
- obisk Dedka Mraza s spremljevalci

Cene ugodne, termini po dogovoru! Za pripravo aranžmajev, nabavo igrač in kompletiranje daril za malčke se priporoča ALFA in OMEGA.

Nagradna križanka št. 9

KRIŽANKA št. 9	LIŠAJ NA KOŽI	SLOVENSKI PSIHOLOG, MIHAJLO	STRONCIJ	NAJVEČJI OTOK V KORNATH	DUŠIK	SIJAJ, SOJ	DEL POHIŠTVA	BOR	ČASOVNA DOBA MED OLM IGRAMI	LASTNIKA TISKARNE	IGRALEC V GLEDALIŠČU
SREDIŠČE PREDMURJA										GEOM. PLOSKEV	
PRIZNANI SLOV. VIDLINIST										LOJZE OBLAK	
SEVERNI JELEN			MONARHIST								
JADRAN. OTOK			NIKOLA TESLA			CI-GANKE					
AGAYI PODOBNA RASTLINA			JOSIP IPAVEC			UPAD PLOSKE VOŠE					
KOSTNA BOLEZEN						4. IN 1. SAMOGLAS		DVOJICA			
VRSTA VRBE			DOLGO-REPA PAPIGA			EISENHOWER		FATINSEK PTICA			KRILG POSLOVJA
LEŠKI PISATELJI, ALDIS											
ANDREJ JEMEC		ROBERT HEDFORD				GLAVNO MESTO TURČIJE					
KOČEVSKA NOVICE							EMIL ADAMIČ			KOLESAR. KLUB	
GLASILO OK SČDL							BREZGRBA KAMELA			ŠPORTNI REPORTER	
KRIŽANKO NASELJE SESTAVIL PRI A. A.	DEL SACA	POGA-NJANJE							POLOŽAJ PRI ŠANU		
MARIJ PREGELI		RAZDELENJEVANJE							ZALOŽBA OBEZIRJA		
TENIŠKI UDAREC		TIKYA									KRATICA ODPOR. GIBANJA NACIPNU
JUŽNO-AMERIŠKI GLO-DALEC			SUŽENI V SPARTI		IME SLIKARJA						29. NOV. DAN REPUBLIKE
ENANI KRAJ JUŽNO OD KOČEVJA						AKADEM. KLUB			ŽIVENI PRETRES		
PREKLETSTVO, IZKLIČITEV						SILVANA MAGNANI			ADNEC POLOTOKA		
									POD-PORNIK		

Spomeniki NOB na Kočevskem

Spomenik ustreljenim talcem v Možah pri Kočevski Reki

V veliki sovražnikovi ofenzivi 1942 se je italijanska soldateska znašala zlasti nad civilnim prebivalstvom. Ker okupatorju ni uspelo zatreti osvobodilnega gibanja, še manj pa uničiti partizanske enote, so v svoji nemoci počenjali grozodejstva nad mirnim prebivalstvom, in tudi nad ženami, otroki in starčki.

Znano je, da so v svojih pogromih požigali cele vasi in odganjali v internacijo in tabo-

rišča vse prebivalstvo oziroma cele družine. Mnoge moške pa so brez vsakega pravnega postopka postrelili kot talce.

Tako je po roški ofenzivi julija 1942 italijanska kolona, ki je prodirala skozi Bloke in Loškega potoka proti Kočevski, zajela nekaj moških iz Blok in Loškega potoka in so jih v jarku pri Kočevski Reki postrelili. Število in imena ustreljenih niso znana. Nov dokaz o grozodejstvih in okupatorjevih zločinih.

Na kraju, kjer so bile žrtve pomorjene, stoji spomenik, sestavljen iz velikih kamnitih gnot, v katere je vdolana spominska plošča z besedilom:

»TU SO POKOPANI TALCI IZ LOŠKE DOLINE IN BLOK, KISO JIH NA TEM MESTU USTRELILI ITALIJANSKI FAŠISTI V JULIJU 1942. SLAVA PADLIM!«

Spomenik je projektiral ing. arhitekt Drago Derkovič, izvajalec del pa je bil gradbeni sektor posestva Snežnik Kočevska Reka, ki je tudi nosil vse stroške postavitve spomenika; pri tem je s prostovoljnimi delom sodelovalo prebivalstvo, zlasti borci in mladina. Spomenik je na dan republike, 29. novembra 1952. odkril predsednik krajevnega združenja borcev NOV in POS Kočevska Reka. Za redno vzdrževanje spomenika in okolice skrbijo borci in mladina. Spomenik je tudi kraj zbirališča mladine, pionirjev in borcev ob dnevih slovesnosti, mladinskih in pionirskih pohodih in dneh obujanja revolucionarnih izročil.

Nace Karničnik

Prejeli smo 48 rešitev nagradne križanke št. 8. Izžrebali smo tri pravilne rešitve:

1. nagrada: Aleš Štimec, Roška 24, 61330 Kočevje
2. nagrada: Franc Pajnič, Kolodvorska 13, 61330 Kočevje
3. nagrada: Mateja Matejka, Kocljeva 1, 61330 Kočevje

Rešitve nagradne križanke št. 9 pošljite do 11. 12. 1989 v zaprti kuverti s pripisom — nagradna križanka — na naslov Uredništvo Kočevskih novic, Ljubljanska cesta 7, 61330 Kočevje.

Za pravilno rešeno križanko bomo izžrebanim podelili tri nagrade:

1. nagrada: trenerka konfekcije »Maja« Metlika
2. nagrada: 150.000, din
3. nagrada: 100.000, din

Rezultate žrebanja bomo objavili v naslednji številki. Izžrebanim reševalcem bomo nagrade poslali po pošti.

maja
Konfekcija METLIKAKOČEVSKA NOVICE
novice

Glasilo »KOČEVSKA NOVICE« izdaja Občinska konferenca SZDL Kočevje. Ureja uredniški odbor: Peter Šobar — vršilec dolžnosti glavnega in odgovornega urednika, Cveto Arko, Mirica Dimitrijevič, Viktor Dragoš, Ive Stanič. Naslov uredništva: Ljubljanska 7, 61330 Kočevje. Gradiva za delegatsko prilogo ne lektoriramo. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Glasilo izhaja v nakladi 7.000 izvodov. Vsa gospodinjstva v občini ga prejema brezplačno. Letno izide 10 števil. Lektoriranje, grafična priprava in tisk: Tiskarna Kočevski tisk, Kočevje. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka po sklepu komiteja SRS za informiranje, št. 421-1/72.

Izid naslednje številke: 21. decembra 1989